

206

VYHLÁŠKA

ze dne 15. dubna 2004,

kterou se stanoví požadavky na odběr vzorků, postupy a metody zkoušení osiva a sadby

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 4 odst. 14 a § 7 odst. 6 zákona č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby), (dále jen „zákon“) a v souladu s právem Evropských společenství:¹⁾

§ 1

Vymezení pojmů

Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) dílčím vzorkem – malé, přibližně stejné množství osiva nebo sadby, které se odebírá jednorázově z náhodně vybraných míst partie,
- b) souhrnným vzorkem – vzorek vzniklý sesypáním a promícháním všech dílčích vzorků z jedné partie,
- c) laboratorním vzorkem – vzorek o předepsané minimální hmotnosti uvedené v příloze č. 5, vytvořený dělením ze souhrnného vzorku a určený k zaslání do laboratoře. Laboratorním vzorkem může být i souhrnný vzorek,
- d) rezervním vzorkem – vzorek určený k uložení pro případné další zkoušky, připravený stejným způsobem jako laboratorní vzorek; musí mít označení „Rezervní vzorek“ se symbolem „R“,
- e) revizním vzorkem – vzorek pro opětovné posouzení zdravotního stavu sadby brambor,
- f) úředním vzorkem – vzorek odebraný a adjustovaný zorkovatelem,
- g) vzorkem na vegetační zkoušku – vzorek určený pro vegetační zkoušku ke stanovení druhové a odrůdové čistoty a pravosti, zdravotního stavu nebo hybridnosti,
- h) společným vzorkem – vzorek společně odebraný a adjustovaný dodavatelem a odběratelem,
- i) soukromým vzorkem – vzorek, který neodpovídá požadavkům na úřední nebo společný vzorek,
- j) standardním vzorkem – vzorek odrůdy, který je ve

vegetačních zkouškách a laboratorních zkouškách odrůdové pravosti určen k porovnání,

- k) kontrolním vzorkem – vzorek odebraný zaměstnancem Ústavu za účelem kontroly kvality rozmnožovacího materiálu uváděného do oběhu nebo pro účely dozorové činnosti Ústavu podle § 17 odst. 5 zákona,
- l) zkušebním vzorkem – vzorek o hmotnosti stanovené v příloze č. 5 a určený ke stanovení příměsí jiných rostlinných druhů v kusech,
- m) základním zkušebním vzorkem vzorek o hmotnosti stanovené v příloze č. 5 a určený ke stanovení čistoty osiva v procentech,
- n) homogenitou osiva (stejnorodostí) – jednotnost partie osiva v rámci přirozené variability,
- o) heterogenitou osiva (různorodostí) – nejednotnost partie osiva, ve které jednotlivé složky, charakterizující jakost, nejsou rozloženy rovnoměrně,
- p) egalizací – míchání partií osiva nebo jejich částí stejného druhu a odrůdy,
- r) vzorkem pro stanovení zdravotního stavu sadby brambor – počet hlíz odebraný po ukončení vegetace uvedený v příloze č. 1,
- s) vzorkovnicí – vícevrstvý papírový sáček, popřípadě obal z neprodyšného materiálu pro vzorek určený ke zkoušce vlhkosti,
- t) adjustací – úkony zahrnující balení, uzavírání a označování vzorku nebo partie osiva,
- u) úředním zorkovatelem (dále jen „zorkovatel“) – zaměstnanec Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského oprávněný k odběru úředního vzorku nebo fyzická osoba pověřená Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským (dále jen „Ústav“) k odběru vzorků podle § 17 odst. 2 písm. b) zákona,
- v) úředním přehlíželem (dále jen „přehlíže“) – zaměstnanec Ústavu oprávněný k provádění přehlídek množitelských porostů nebo fyzická osoba pověřená Ústavem k provádění přehlídek množitelských porostů podle § 17 odst. 2 písm. a) zákona.

¹⁾ Směrnice Rady 66/401/EEC ze 14. června 1966 o obchodování s osivem krnných plodin.
Směrnice Rady 66/402/EEC ze 14. června 1966 o obchodování s osivem obilnin.
Směrnice Rady 2002/57/EC ze 13. června 2002 o obchodování s osivem olejnin a prdných plodin.
Směrnice Rady 2002/56/EC ze 13. června 2002 o obchodování se sadbou brambor.
Směrnice Rady 2002/55/EC ze 13. června 2002 o obchodování s osivem zeleniny.
Směrnice Rady 2002/54/EC ze 13. června 2002 o obchodování s osivem řepy.

§ 2

Postup při kontrole průvodních dokladů

Před vzorkováním dodavatel vzorkovateli předloží tyto doklady:

- a) vyplněnou a podepsanou žádost na předepsaném formuláři uvedeném v příloze č. 2,
- b) průvodní doklady partie (doklad o uznání množitelského porostu),
- c) evidenci o výrobě osiva podle přílohy č. 2,
- d) evidenci použitých návěsek podle přílohy č. 2,
- e) vyplněné údaje na vzorkovnici podle přílohy č. 2,
- f) u sadby brambor vyplněné návěsky na tiskopise podle přílohy č. 2.

**Technologický postup
a způsob odběru vzorků**

(K § 4 odst. 14 zákona)

§ 3

Obecná ustanovení

(1) Při odběru vzorků (dále jen „vzorkování“) osiva a sadby se postupuje tak, aby pro laboratorní nebo mechanické rozborů a vegetační zkoušky byl k dispozici vzorek o stanovené hmotnosti uvedený v příloze č. 5, v němž jsou všechny složky obsaženy ve stejném poměru jako v celé partii, z níž je vzorek odebrán.

(2) Vzorkování za účelem vystavení úředních dokladů smí vykonávat jen vzorkovatel.

(3) Partie připravená ke vzorkování musí být homogenní a nesmí překročit hmotnost stanovenou v příloze č. 5 o více než 5 %. Větší množství se rozdělí na více samostatných partií.

(4) Při vzorkování osiva a sadby prováděném v rámci uznávacího řízení, kontroly výroby a oběhu osiva a sadby a dozorové činnosti Ústavu podle § 17 odst. 5 zákona se používají technologické postupy uvedené v příloze č. 1.

(5) Pro vzorkovatele připraví dodavatel potřebné technické pomůcky ke vzorkování stanovené v příloze č. 1.

§ 4

Hmotnost a velikost vzorků

(1) Minimální hmotnost laboratorních vzorků osiv jednotlivých druhů je uvedena v příloze č. 5 a u směsi se určí podle druhu, který má ve směsi nejvyšší hmotnostní podíl.

(2) Minimální velikost vzorků sadby brambor je uvedena v příloze č. 5.

(3) Minimální velikost vzorků sadby cibulové sazečky a sadby česneku je uvedena v příloze č. 5.

(4) Minimální velikost vzorku sazenic zeleniny je uvedena v příloze č. 1.

(5) Minimální velikost vzorků pro vegetační zkoušky je uvedena v příloze č. 5.

(6) U partií osiva speciálních druhů odrůd nebo hybridů, jejichž hmotnost se rovná nebo je menší než 1 % stanovené nejvyšší hmotnosti partie, může být hmotnost laboratorního vzorku snížena až na úroveň hmotnosti uvedené v příloze č. 5 pro zkušební vzorek na rozbor čistoty. V tomto případě nelze provést početní stanovení příměsí. Toto pravidlo platí rovněž pro vzorky odebírané na vegetační zkoušku.

(7) Nemá-li laboratorní vzorek předepsanou hmotnost, laboratorní zkoušky se odloží do doby doručení nového vzorku dostatečné hmotnosti. Výjimku tvoří případ nedodržení hmotnosti podle odstavce 6. V tomto případě může být rozbor proveden ze vzorku nižší hmotnosti nebo z nižšího počtu semen (např. klíčivost jen z 200 semen). V dokumentu o provedeném rozboru bude pak uvedena následující poznámka: „Zkoušeno ze vzorku snížené hmotnosti nebo z nižšího počtu semen, než je stanoveno“.

(8) Pro stanovení vlhkosti osiva je předepsána minimální hmotnost zkušební vzorku

- a) 100 g u obilnin (vyjma prosa), luskovin, kukuřice a čiroků,
- b) 50 g u ostatních druhů,

přičemž podmínkou je, že vzorkovnice musí být zcela naplněna a pevně uzavřena. V odůvodněných případech (měření vlhkosti na elektrickém vlhkoměru) může být vyžadována vyšší hmotnost vzorku.

(9) Pro stanovení obsahu kyseliny erukové a glukosinolátů u osiva řepky je předepsána minimální hmotnost zkušební vzorku 100 g.

(10) Pro zkoušku odrůdové pravosti a čistoty elektroforeticky je minimální hmotnost zkušební vzorku 100 g.

§ 5

Vzorkování osiv

(1) Při vzorkování osiv nesmí být zjištěny příznaky heterogenity v partii osiva. Vzorkování lze odmítnout, vykazuje-li partie znaky heterogenity. V případě pochybnosti může být zkouška heterogenity osiva provedena podle postupu uvedeného v příloze č. 1.

(2) Partie osiva musí být uložena tak, aby každý jednotlivý obal partie, a to i při uložení na paletách, byl přístupný kontrole a vzorkování. V opačném případě vzorkování nelze provést.

(3) Jsou-li splněny požadavky uvedené v § 2 až 4 a § 5 odst. 2 a 3, provede vzorkovatel odběr vzorku

v souladu s technologickým postupem uvedeným v příloze č. 1.

§ 6

Vzorkování sadby

(1) Partie sadby připravená ke vzorkování může být uložena v pytlích, velkoobjemových vacích, ohradových paletách nebo může být volně ložená. U volně ložené sadby, případně u velkoobjemových vaků, kdy nebude možné odebrat zkušební vzorek po konečné úpravě, musí vzorkovatel odebrat dílčí vzorky v průběhu třídění. V těchto případech je dodavatel povinen oznámit termín zahájení třídění vzorkovateli nejmeně 24 hodin předem. Obaly musí být vzorkovatelem opatřeny úřední návěskou a pojistkou; u volně ložené sadby musí být návěska přiložena k průvodnímu dokladu.

(2) Vzorkování sadby brambor se provádí podle postupů uvedených v příloze č. 1.

(3) Vzorkování cibulové sazečky a sadby česneku se provádí podle postupů uvedených v příloze č. 1.

(4) Vzorkování sazenic zeleniny na kontrolu druhové a odrůdové pravosti, případně čistoty nebo zdravotního stavu se provádí podle postupů uvedených v příloze č. 1.

§ 7

Adjustace a zasílání vzorků

(1) Pro úřední vzorky se používají tyto obaly:

- vícevrstvé papírové vzorkovnice se zcela podlepeným dnem, slepenými bočními spoji, a s údaji předepsanými v příloze č. 2 tak, aby se zamezilo nežádoucí manipulaci se vzorkem,
- vzorkovnice z neprodyšného materiálu vzduchotěsně uzavřené pro zkoušku vlhkosti a ke zjišťování přítomnosti živočišných škůdců a pro vzorky osiv záměrně podsušených k balení do plynotěsných obalů,
- nové pytle z husté tkaniny určené pro vzorky sadby brambor,
- pytle pro cibulovou sazečku a sadbu česneku zajišťující prodyšnost obalu.

(2) Každý úřední vzorek musí být označen tak, aby byla zřejmá souvislost mezi množitelským porostem, partií a vzorkem. Úřední doklady o výsledcích rozboru vydá Ústav nebo pověřená osoba jen na základě úředních vzorků.

(3) Plomby určené k plombování úředních vzorků vydává Ústav pouze vzorkovateli, který zajistí, aby nedošlo k jejich neoprávněnému použití.

(4) Úřední vzorky musí být vzorkovatelem řádně uzavřeny a opatřeny plombou tak, aby nebyla možná manipulace se vzorkem bez zjevného porušení plomby.

Žádosti, které jsou nedílnou součástí vzorků, jsou vzorkovatelem nebo pod jeho dohledem vkládány do samostatné obálky, kterou vzorkovatel zapečetí a označí svým razítkem a podpisem a přiloží je do hromadného obalu.

(5) Vzorky osiva musí být zabaleny tak, aby bylo zabráněno jejich poškození při přepravě. Vzorkovatel připraví vzorky k odeslání, zaplombuje obal, v případě odesílání poštou jej přelepí a označí razítkem a podpisem. Vzorky ve vícevrstvých papírových sáčcích, které mají být odeslány poštou, vzorkovatel vloží jednotlivě do plátěných sáčků a celý obsah zaplombuje.

(6) Laboratorní vzorky musí být bez zbytečného prodlení odeslány k laboratorním zkouškám. Laboratorní vzorky z partií, na které budou vystaveny mezinárodní certifikáty, odesílá vzorkovatel na náklady dodavatele.

(7) Ustanovení odstavce 1 písm. a), c) a d) a odstavců 2 až 5 platí též pro vzorky odebrané na vegetační zkoušky.

(8) Vzorky na vegetační zkoušky odesílá dodavatel bez zbytečného prodlení na zkušební stanice podle pokynů Ústavu.

(9) Vzorky sadby brambor určené ke zjištění zdravotního stavu nebo pro mechanický rozbor zasílá dodavatel na místo určené Ústavem.

§ 8

Příjem a uložení vzorků osiva

(1) Při příjmu doručených vzorků se kontroluje

- označení obalu vzorkovatelem,
- druh plomby nebo pečeti, jejich neporušenost a neporušenost obalu vzorku (u společných vzorků se popíše druh uzavření),
- shoda údajů, zejména čísla partie, na sáčku a na přiloženém dokladu a úplnost údajů na dokladu.

(2) Zjistí-li pracovník Ústavu při příjmu doručených vzorků nesplnění podmínek podle odstavce 1, oznámí tuto skutečnost bezodkladně dodavateli.

(3) Při zjištění závad podle

- odstavce 1 písm. a) a c) je vzorek zkoušen po odstranění těchto závad,
- odstavce 1 písm. b) není vzorek přijat ke zkoušení a dodavatel musí požádat o nové vzorkování.

(4) Přijatému vzorku se přidělí evidenční číslo, které se současně uvede na rozborovou kartu nebo jiný průvodní doklad ke zkouškám. Tyto doklady provází vzorek po celou dobu zkoušek.

(5) Po provedení zkoušek se laboratorní vzorky osiva a vzorky osiva na vegetační zkoušky skladují nejmeně do konce nejbližšího vegetačního období příslušné plodiny. Podmínky při skladování musí být takové,

aby nedošlo ke snížení jakosti osiva ve vzorcích. Je-li nutno některé vzorky předčasně likvidovat, musí být o jejich likvidaci proveden záznam v příslušné evidenci vzorků.

(6) Rezervní vzorek osiva se ukládá na místě a podle podmínek určených Ústavem po dobu 2 let, není-li na návěsce osiva uvedeného do oběhu stanoveno jinak.

(7) Vzorky sadby brambor včetně vzorků na vegetační zkoušky se likvidují po ukončení předepsaných zkoušek.

Postupy a metody zkoušení množitelských porostů a rozmnožovacího materiálu

§ 9

Postupy pro hodnocení přehlídek množitelských porostů

[K § 7 odst. 6 písm. c) zákona]

(1) Přehlídky množitelských porostů provádí přehližitel v souladu s postupem uvedeným v příloze č. 3. O výsledku přehlídky množitelského porostu vyhotoví záznam na tiskopise uvedeném v příloze č. 2.

(2) Dodavatel může Ústav požádat o zastavení řízení o uznání množitelského porostu pouze do termínu provedení přehlídek podle postupu uvedeného v příloze č. 3.

(3) Nevyhovuje-li množitelský porost svými vlastnostmi podmínkám stanoveným pro kategorii uvedenou v žádosti o jeho uznání, lze jej uznat v nižší kategorii nebo stupni, a to na žádost dodavatele podle postupu uvedeného v příloze č. 3.

(4) Vegetační zkoušky prováděné podle přílohy č. 4 se používají

- a) ke kontrole odrůdové a druhové pravosti a čistoty,
- b) ke stanovení procenta hybridnosti,
- c) ke kontrole zdravotního stavu osiva nebo sadby brambor,
- d) ke stanovení procenta výskytu plevelných řep v osivu cukrovky a krmné řepy,
- e) k následné kontrole standardních osiv zelenin,
- f) jako vstupní a výstupní zkoušky v rámci certifikace osiv podle systému Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj,
- g) jako možná součást reklamačního řízení.

(5) Postup při provádění vegetačních zkoušek je uveden v příloze č. 4. Ústav o výsledku vegetační zkoušky vyhotoví zápis podle vzoru uvedeného v příloze č. 2.

§ 10

Metody zkoušení rozmnožovacího materiálu

[K § 7 odst. 6 písm. k) zákona]

(1) Vzorky ke stanovení vlhkosti a vzorky ke stanovení škůdců se zkoušejí ihned po doručení do laboratoře a po ukončení rozboru se likvidují. Ostatní vzorky se zkoušejí postupně a bez zbytečného prodloužení.

(2) K laboratornímu zkoušení osiva a sadby se používají postupy zkoušení, které jsou kompatibilní s metodami vydanými Mezinárodní asociací pro zkoušení semen (ISTA), pokud pro určité stanovení takové postupy existují.

(3) V příloze č. 5 jsou uvedeny metody zkoušení rozmnožovacího materiálu ke zjišťování vlastností osiva, sadby brambor, cibulové sazečky a sadby česneku.

(4) Doklady o kvalitě osiva a sadby se vydávají po ukončení všech zkoušek stanovených pro daný druh osiva a sadby.

§ 11

Odběr vzorků pro srovnávací pokusy a zkoušky Evropských společenství

(1) Vzorky pro následnou kontrolu rozmnožovacího materiálu zemědělských, zeleninových a ovocných druhů, révy a sazenic zeleniny odrůd druhů uvedených v druhovém seznamu a okrasných druhů, která se provádí formou srovnávacích pokusů a zkoušek v rámci zemí Evropských společenství, se odebírají z rozmnožovacího materiálu

- a) pocházejícího ze třetích zemí,
- b) vhodného pro ekologické zemědělství,
- c) uváděného do oběhu k zachování genetické rozmanitosti.

(2) Tyto zkoušky jsou určeny ke kontrole dodržování podmínek, za kterých je osivo a sadba uváděna do oběhu, a k harmonizaci metod zkoušení a vydávání osvědčení. U rozmnožovacího materiálu ovocných a okrasných druhů a u sazenic zeleniny se kontroluje rovněž dodržování rostlinolékařských předpisů.

(3) Odběr vzorků se provádí v souladu s ustanoveními § 3 až 7.

(4) Odběr vzorků a pokusy a zkoušky uvedené v odstavcích 1 až 3 provádí Ústav.

§ 12

Egalizace osiva

(1) Egalizovat je možné partie osiva stejného druhu a odrůdy, a to celé nebo jejich části, za před-

pokladu, že již byly v uznávacím řízení. Pokud je egalizováno osivo partií různých kategorií nebo generací, bude výslednou kategorií nebo generací nejnižší z použité řady.

(2) Egalizovaná partie bude označena číslem partie v rámci přidělené číselné řady a první číslice v čísle partie bude označovat rok egalizace.

(3) Egalizovaná partie podléhá novému uznávacímu řízení.

(4) Při vzorkování předloží dodavatel vzorkovateli kromě dokladů podle § 2 také egalizační protokol, jehož vzor je uveden v příloze č. 2.

§ 13

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem jejího vyhlášení.

Ministr:

Ing. Palas v. r.

Technologické postupy odběru vzorků osiva a sadby

1. Technické pomůcky

- a) vzorkovací zařízení (bodcové a tyčové dvouplášťové vzorkovadlo),
- b) dělidlo,
- c) kbelík a lopatku na promíchání vzorku,
- d) váhy,
- e) prošívací jehlu, motouz,
- f) vzorkovnici (vícevrstvý papírový sáček),
- g) neprodyšný obal (např. PE, či PP lahvička) pro odběr osiva na stanovení vlhkosti, popřípadě výskyt skladištních škůdců,
- h) plátěný sáček,
- i) pracovní plochu (stůl) pro adjustaci vzorku a administrativní činnost při vzorkování.

2. Metody odběru dílčích vzorků

2.1 Ruční odběr vzorků

(1) U většiny druhů semen s výjimkou těžce se sypajících, se dílčí vzorky odebírají

- a) z uzavřených obalů - bodcovým (Nobbého) vzorkovadlem, které musí být tak dlouhé, aby jeho oválný otvor blízko špičatého konce dosáhl do středu obalu,
 1. pro obiloviny, luskoviny a podobná semena činí vnitřní průměr cca 14 mm, pro větší semena a pro hůře sypatelná 14-16 mm,
 2. pro drobná a lehce se sypající semena činí vnitřní průměr 10 mm,
- b) z otevřených obalů – dvouplášťovým tyčovým vzorkovadlem v délce, která odpovídá alespoň výšce obalu a má doporučené rozměry
 1. pro obiloviny délka 762 mm, vnější průměr 25,4 mm, šest šterbin,
 2. pro jeteloviny a jiná lehce se sypající osiva délka 762 mm, vnější průměr 12,7 mm, devět šterbin.

Toto vzorkovadlo se vpichuje vertikálně. Vnitřní prostor trubky rozdělují přihrádky, na několik (nejméně tři) samostatných komor.

Vzorkovadlo se v uzavřeném stavu zasune do osiva, trubice se navzájem pootočí tak, aby se šterbiny vnitřní trubky otevřely a vyčká se, až se vzorkovadlo naplní. Pak se opět uzavře, vytáhne a vyprázdní do vhodné násypky nebo na vhodnou podložku. Při uzavírání je nutno postupovat tak, aby nedošlo k poškození osiva,

- c) z osiva volně loženého - dvouplášťovým tyčovým vzorkovadlem s přihrádkami délky, která odpovídá alespoň výšce naskladněného osiva tj. až 1 600 mm o průměru 38 mm s šesti nebo devíti šterbinami.

(2) U druhů těžce se sypajících (např. některé trávy) se dílčí vzorky odebírají rukou. U velkosemenných druhů (např. bob) se dílčí vzorky odebírají rovněž rukou, není-li k dispozici vzorkovadlo s dostatečně velkými otvory a vhodným vnitřním průměrem. K usnadnění odběru dílčích vzorků ze spodních částí pytlů se z nich nejdříve odsype část

osiva. Pytle, z nichž se odebírají dílčí vzorky z horní, střední nebo dolní části se vybírají náhodně. Při odběru je nutno dbát na to, aby byly prsty okolo zachyceného vzorku pevně sevřeny a nabrané semeno nemohlo z dlaně unikat.

- (3) Osiva druhů s velmi jemnými semeny se před vzorkováním vysypou na čistou podložku a vzorek se odebírá lžičkou z různých míst.
- (4) Při vzorkování malých balení je postup následující: Za základní jednotku se považuje hmotnost 100 g osiva. Není-li hmotnost osiva v jednotlivých obalech větší než 100 g, mohou tyto obaly představovat dílčí vzorky pro vytvoření souhrnného vzorku.

2.2 Odběr vzorků pomocí vzorkovacího zařízení (dále jen „automatického vzorkovadla“)

2.2.1 Automatické vzorkovadlo

- (1) Dílčí vzorky se odebírají z proudu osiva při plnění do obalů pomocí automatického vzorkovadla.
- (2) Požadavky na provoz automatického vzorkovadla
 - a) dílčí vzorky jsou odebírány z proudu osiva v celém jeho průřezu a četnost jejich odběru je řízena časovým spínačem,
 - b) dílčí vzorky jsou vedeny potrubím od vzorkovadla do nádoby ve sběrné skříni,
 - c) semena z tohoto zařízení nesmí odrazem nebo jinak samovolně vypadnout mimo sběrné nádoby,
 - d) obsah jedné nádoby musí odpovídat velikosti souhrnného vzorku,
 - e) sběrná skříň musí být uzamykatelná,
 - f) skříň vzorkovadla, časového spínače a všechny spoje na vedení osiva od vzorkovadla do sběrné skříně musí být zaplombovány.
- (3) Automatické vzorkovadlo se instaluje podle technologických podmínek výrobce a jeho provoz pro účely odběru úředních vzorků musí být schválen Ústavem.
- (4) Při používání automatického vzorkovadla pro účely úředního odběru vzorků je toto vzorkovadlo uzamčené a přístupné pouze pověřenému vzorkovateli.
- (5) Další požadavky na provoz a zabezpečení automatického vzorkovadla
 - a) mechanismus vzorkovadla včetně časového spínače se umístí v uzavíratelné skřínce,
 - b) potrubí mezi vzorkovadlem a sběrnou skříní je vedeno tak a v takové délce, aby pád osiva do sběrné nádoby nemohl být příčinou případného poškození vzorkovaného osiva,
 - c) je-li nad sběrnou skříní potrubí rozděleno a zdvojeno, shromažďuje se vzorek pro laboratoř čistící stanice do nádoby mimo sběrnou skříň,
 - d) sběrná skříň je pevně spojená s podkladem a zabezpečena proti jakémukoliv posunu, samovolnému otevření a dále musí splňovat
 1. v plášti nesmí být jiné otvory, než otvor pro přívod osiva, štěrbina na vhození lístku označujícího číslo partie, otvor pro vývod vnějšího ovládacího mechanismu otočného zařízení se sběrnými nádobami a dostatečně prostorný manipulační otvor na vyjímání sběrných nádob se vzorky,
 2. uvnitř je otočné zařízení s jednotlivými sběrnými nádobami. Ovládání tohoto zařízení musí být konstruováno tak, aby vně skříně bylo možno ovládat točnu pouze jedním směrem v rozmezí 360 °, bez možnosti zpětného pohybu; zpětný pohyb točny, nebo přetočení do výchozí polohy, je možné pouze při otevřené skříni,

3. jednotlivé nádoby musí být rovnoměrně rozmístěny tak, aby i při případném větším množství osiva nemohlo dojít ke znehodnocení vzorku smícháním osiva z více nádob,
 4. klíče od skříně má vzorkovatel, druhý klíč je uložený ve vzorkovatelem zapečetěné obálce u odpovědného pracovníka čistící stanice,
 - e) časové intervaly spínače musí být nastaveny tak, aby v čase potřebném na vyčištění partie osiva bylo odebráno vzorkovadlem tolik dílčích vzorků, které svojí hmotností odpovídají přibližně čtyřnásobku laboratorního vzorku.
- (6) Pokud nastavení časových impulsů neodpovídá kapacitě sběrné nádoby, je možné použít na vzorek z jedné partie dvě sběrné nádoby s předepsaným označením.
- (7) O provozu automatického vzorkovadla se vede evidence s údaji shodnými na lístcích vhažovaných do sběrných nádob doplněnými o druh, odrůdu a hmotnost vzorkované partie. Tuto evidenci kontroluje pracovník Ústavu.

2.2.2 Postup práce obsluhy automatického vzorkovadla

- (1) Před začátkem čistění partie osiva obsluha vhodí štěrbinou do sběrné nádoby lístek s číslem partie, datem a hodinou začátku čistění partie.
- (2) Po ukončení čistění partie obsluha opět vhodí štěrbinou do sběrné nádoby lístek s číslem partie, datem a hodinou ukončení čistění partie.
- (3) Pootočí točnou o jedno místo tak, aby pod přívodem osiva byla prázdná nádoba a vhodí lístek pro další partii.
- (4) Postup opakuje tolikrát, kolik partií je připravováno mezi jednotlivými úředními odběry vzorků vzorkovatelem, nebo pokud stačí kapacita sběrné skříně.

2.2.3 Postup práce vzorkovatele

- (1) Vzorkovatel odebírá souhrnné vzorky ze skříně a připravuje laboratorní, rezervní a případně další úřední vzorek, přičemž kontroluje souhlasnost údajů na obou štítcích vhozených do nádoby s údaji v předložené evidenci.
- (2) Po odebrání všech vzorků vloží sběrné nádoby zpět na otočné zařízení, které nastaví do výchozí polohy a sběrnou skříň uzavře a uzamkne.

Pokud vzorek ve sběrné nádobě nemá potřebnou hmotnost, provede se celé nové vzorkování ručně.

3. Počet dílčích vzorků ve vztahu k typu a počtu obalů

- (1) Z partie osiva v pytlích nebo jiných obalech stejné velikosti a jednoho typu se odebírají dílčí vzorky v tomto minimálním počtu:

Tab.1

Počet obalů v partii	Počet dílčích vzorků
1-5	dílčí vzorek z každého obalu, vždy nejméně 5 dílčích vzorků;
6 -30	dílčí vzorky z 5 obalů nebo nejméně jeden ze 3 obalů, podle toho, který počet odběrů je vyšší

31-400	dílčí vzorky buď z 10 obalů nebo vždy nejméně jeden z 5 obalů, podle toho, který počet odběrů je vyšší
401 a více	dílčí vzorky buď z 80 obalů nebo vždy nejméně jeden ze 7 obalů, podle toho, který počet odběrů je vyšší

Obaly k odběru dílčích vzorků se volí náhodně, přičemž se střídá odběr z jejich horní, střední a dolní části.

- (2) Z osiva v jiných obalech než v pytlích (kontejnery, ohradové palety, velkoobjemové pytle, krabice, konzervy, sáčky a pod.) a z osiva volně loženého se řídí počet odběrů dílčích vzorků podle hmotnosti takto:

Tab. 2

Hmotnost	Počet dílčích vzorků
do 500 kg	nejméně 5 dílčích vzorků
501 až 3 000 kg	jeden dílčí vzorek z každých 300 kg, nejméně však 5 dílčích vzorků
3001 až 20 000 kg	jeden dílčí vzorek z každých 500 kg, nejméně však 10 dílčích vzorků
20 001 a více kg	jeden dílčí vzorek z každých 700 kg, nejméně však 40 dílčích vzorků

4. Odběr vzorků ke stanovení skladištních škůdců

- (1) Ke stanovení skladištních škůdců se dílčí vzorky odebírají přímo do neprodyšného obalu a takto získaný souhrnný vzorek se odesílá přímo k rozboru. Vzorky se odebírají střídavě
- z dolní části pytle (do výšky 200 mm),
 - z části pytle nad 200 mm z obvodové vrstvy,
 - z části pytle nad 200 mm z vnitřní vrstvy.
- (2) Počet dílčích vzorků je stanoven v bodě 3, v Tab. 1.
- (3) Z osiva ve velkoobjemových obalech a z osiva volně loženého se odebírají dílčí vzorky v místech, kde lze předpokládat výskyt skladištních škůdců (zavlhlá místa, místa u podlahy, stěn a pod.).
- (4) Velikost vzorků ke zjišťování skladištních škůdců je shodná s předepsanou hmotností pro laboratorní vzorek s výjimkou olejnin a přadných rostlin, u nichž se předepisuje hmotnost 250 g.

5. Příprava souhrnného a laboratorního vzorku

- (1) Souhrnný vzorek vznikne sloučením dílčích vzorků, pokud se jeví jako jednotné. Je-li obtížné souhrnný vzorek v podmínkách skladu promíchat a redukovat, doručí se celý do laboratoře k redukci. To přichází v úvahu jen v případech, kdy není vyžadován vzorek rezervní. Má-li souhrnný vzorek odpovídající velikost, je považován za laboratorní vzorek bez redukce.

(2) Laboratorní vzorek, rezervní vzorek a případně jiný vzorek na žádost dodavatele se připravuje promícháním a redukcí souhrnného vzorku na odpovídající velikost, a to jednou z následujících metod:

- a) **Mechanické dělení** je vhodné pro všechny druhy osiva s výjimkou velmi těžce se sypajících druhů. Provádí se různými druhy mechanických dělidel, která musí splňovat tyto požadavky:
1. poskytnout alespoň jednu reprezentativní část z celkového množství děleného vzorku,
 2. správně dělit i heterogenní materiál nebo směs osiva druhů s různou velikostí a s různými fyzikálními vlastnostmi semen a příměsí,
 3. nesmí docházet ke změnám složení děleného materiálu a ke změně funkce dělidla v průběhu dělení (elektrostatický náboj, zachycování a dodatečné uvolňování některých složek),
 4. udržovat rovnoměrnou pracovní rychlost pohyblivých částí přesahující 1 m/s a průměr cest, jimiž materiál prochází, musí být nejméně 2,5 krát větší než je maximální velikost semen,
 5. zachovávat konstantní dělicí poměr s povolenou odchylkou $\pm 3\%$.
- b) **Metoda dělení rukou** - je vhodná na příklad pro velmi těžko se sypající druhy (ovsík vyvýšený, trojštět žlutavý, apod.).

6. Odběr vzorků sadby brambor

(1) Odběr vzorků pro stanovení zdravotního stavu

Vzorkování sadby brambor pro účely stanovení napadení chorobami se provádí buď přímo z množitelských porostů, nebo ze skladů. Ze skladů odebírá vzorkovatel vzorky kontrolní, revizní a případně vzorky z partií sadby, u které nebylo provedeno vzorkování z porostu.

- a) Postup vzorkování sadby brambor z množitelských porostů:
1. souhrnný vzorek se získá sloučením pěti dílčích vzorků, které se odebírají z pěti různých míst šachovnicovitě rozložených po pozemku, a to vždy ze dvou sousedních řádků, v každém z nich z 11 trsů jdoucích za sebou,
 2. z každého trsu se odebírá jedna, nebo dvě hlízy sadbové velikosti. Při odběru dvou hlíz se jedna hlíza vloží do vzorku pro laboratorní zkoušku a druhá do vzorku pro polní vegetační zkoušku.
- b) Pokud nebyl vzorek odebrán z porostu, odeberou se namátkově z uskladněné sadby hlízy průměrné velikosti, přičemž jeden vzorek obsahuje 110 hlíz. Počty odebíraných vzorků v závislosti na výměře a stupni množení, stanoví Tab.3.

Tab.3

Stupeň množení	Počet hlíz pro posklizňovou zkoušku
SE1, SE2	Do 1 ha - 1 x 110 hlíz
	1,1 - 2 ha - 2 x 110 hlíz
	2,1 - 3 ha - 3 x 110 hlíz
	atd.
E, C1, C2	Do 1 ha - 1 x 110 hlíz
	1,1 - 2 ha - 2 x 110 hlíz
	2,1 - 3 ha - 3 x 110 hlíz
	atd.

c) Vzorkování sadby brambor z obalů

Tab.4

Uložení sadby	Počet dílčích vzorků	Způsob odběru dílčích vzorků
pytle	10	z 10 náhodně vybraných obalů střídavě z horní, střední a spodní vrstvy, 3 pytle se musí úplně vysypat.
ohradové palety a velkoobjemové vaky	5	z 5 náhodně vybraných obalů, a to 2 z horní, 2 ze střední a jeden ze spodní vrstvy obalu, který je nutné vysypat.
volně ložená	10	z 10 rovnoměrně rozložených míst střídavě z horní, střední a spodní vrstvy.

(2) Odběr vzorků sadby na mechanický rozbor

- Dílčí vzorky sadby brambor po sklizni se odebírají náhodně hrstěmi (sevřením obou rukou), včetně hrubých nečistot tak, aby vzorek reprezentoval průměrný stav sadby.
- Pokud se rozbor vzorku neprovede na místě, zasílá se k rozboru v obalech, které musí být suché, čisté a dobře prodyšné a označeny podle vzoru uvedeného v příloze č. 2. Obaly zajišťuje dodavatel.
- Při vzorkování sadby brambor z obalů se postupuje podle tabulky č.4

7. Odběr vzorků cibulové sazečky a česneku

- (1) Z partie sadby cibulové sazečky a česneku v obalech s hmotností nad 30 kg se odebírají jednotlivé dílčí vzorky střídavě z horní, střední a spodní části v množství potřebném pro sestavení souhrnného vzorku takto:

Tab. 5

Počet obalů v partii	Počet dílčích vzorků
1-10	dílčí vzorek z každého obalu
11 -30	dílčí vzorky z každého třetího obalu, nejméně však z 10 obalů
nad 31	dílčí vzorky z každého pátého obalu, nejméně však z 10 obalů

- (2) Z partie sadby v obalech s hmotností 30 kg a méně se obaly sestaví tak, aby vytvořily vzorkovací jednotky přibližně po 100 kg. Každá vzorkovací jednotka se považuje za jeden obal a postupuje se podle odstavce 1.
- (3) Z volně ložené sadby se odebírají dílčí vzorky z různých hloubek, a to podle hmotnosti partie

Tab.6

Hmotnost partie	Počet dílčích vzorků
do 1 tuny	5 dílčích vzorků
nad 1 tunu	10 dílčích vzorků

- (4) Dílčí vzorky se odebírají rukou, popřípadě lopatkou do velké nádoby, kde se důkladně promíchají.
- (5) U sadby česneku se průměrný vzorek sestavuje přímo z dílčích vzorků.
- (6) U cibulové sazečky se z dílčích vzorků vytvoří souhrnný vzorek, jehož hmotnost je čtyřikrát větší než hmotnost laboratorního vzorku stanovená v Části I přílohy č. 5. Tento souhrnný vzorek se rozprostře do čtverce a rozdělí dvěma úhlopříčkami na čtyři trojúhelníky, z nichž jeden se použije jako laboratorní vzorek.
- (7) Rezervní vzorky se připravují jen na žádost dodavatele.

8. Odběr vzorků sazenic zeleniny

- (1) Kontrola sazenic zeleniny se provádí u dodavatele v období, kdy jsou zřetelně patrné růstové vlastnosti jednotlivých druhů a je možné posoudit jejich zdravotní stav. Vzorky se odebírají před expedicí.
- (2) Velikost vzorku stanoví vzorkovatel na základě celkového množství sazenic, kontroluje se 1% vypěstovaných sazenic.
- (3) Sazenice se z obalů – sadbovačů nevyjímají jednotlivě, ale odebírají se celé sadbovače šachovnicovitě v pořadí a počtu stanoveném vzorkovatelem podle velikosti partie.
- (4) V případě podezření na druhovou příměs nebo zhoršený zdravotní stav se odebere a posuzuje vzorek dvojnásobné velikosti.
- (5) Na vegetační zkoušku se odebírají vzorky o stanoveném počtu sazenic dle jednotlivých druhů. Vzorkovatel zajistí dodání vzorku na příslušnou zkušební stanici Ústavu.
- (6) Rostliny napadené chorobami nebo škůdci doručuje vzorkovatel do laboratoře Ústavu.

9. Odběr vzorků pro zkoušku heterogenity

- (1) Při zkouškách heterogenity se vychází z toho, že partii osiva je nutno považovat za směs z hlediska kterékoliv zkoušené vlastnosti. Jde-li např. o klíčivost, považuje se partie za směs klíčivých a neklíčivých semen. Obdobně je tomu, jde-li o čistotu (směs čistých semen a nečistot) nebo o příměs jiných druhů (jejich směs se základním druhem).
- (2) Za homogenní celek se považuje taková partie osiva, v níž důkladným promícháním jsou všechny složky rozptýleny náhodně a stejnoměrně do různých částí partie.

9.1 Postup práce

Vzorky pro zkoušku heterogenity se odebírají ve zvláštních případech, kdy vznikne pochybnost o homogenitě vzorkované partie.

- (1) U osiva v pytlích se odebere nejméně tolik samostatných vzorků z jednotlivých, náhodně zvolených pytlů, kolik je předepsáno v Tab. 8. Dílčí vzorky z jednotlivých pytlů se odebírají z horní, střední a dolní části přímo do sáčků, v nichž se odesílají k rozboru. Hmotnost každého takto odebraného vzorku z jednoho pytle nemá být menší než polovina předepsané hmotnosti laboratorního vzorku pro daný druh.
- (2) U osiva baleného jinak než v pytlích se volí obdobný postup. Zásadně se však odebírá vždy jen jeden vzorek z každého obalu, aby se ve vzorcích neprojevila i heterogenita uvnitř jednoho obalu. K zaslaným vzorkům se přikládá popis zvoleného postupu.

- (3) Velikost zkušebních vzorků pro příslušné laboratorní zkoušky stanoví Tab. 7. Před přípravou zkušebních vzorků se pro orientaci zváží 100 semen a podle toho se upraví hmotnost zkušebních vzorků tak, aby každý z nich obsahoval požadovaný přibližný počet semen.

Tab. 7

Vzorek je určen pro zkoušku	Přibližný počet semen ve vzorku
klíčivosti v %	z každého dílčího vzorku 100 semen
čistoty v %	1 000 semen nebo 2 000 semen
obsahu příměsí (počet kusů)	10 000 semen

9.2 Výpočet hodnoty heterogenity

- (1) Při výpočtu hodnoty heterogenity se používá těchto symbolů:

H	hodnota heterogenity
V _s	variabilita (proměnlivost) skutečná, zjištěná mezi vzorky ve vztahu ke zkoušenému znaku,
V _t	variabilita teoretická (očekávaná), vypočítaná ve vztahu ke zkoušenému znaku,
N	počet odebraných a zkoušených vzorků,
n	počet semen v každém zkoušeném vzorku (např. 1 000 nebo 2 000 pro čistotu, 100 pro klíčivost),
X	hodnota zkoušené vlastnosti u každého dílčího vzorku (např. % čistoty, počet semen jiných druhů apod.),
$\bar{X}$	průměr všech hodnot X, tj. součet hodnot X dělený N.

Je-li N menší než 10, počítá se hodnota $\bar{X}$ na dvě desetinná místa, v ostatních případech na tři desetinná místa.

Je-li hodnota $\bar{X}$ u komponentů čistoty nižší než 0,2% nebo vyšší než 1,0% a u příměsí méně než 2 zjištěná semena, hodnota H se nevypočítává a neoznamuje.

- (2) Hodnota H pro kteroukoliv osivovou hodnotu zjišťovanou v procentech se vypočítá podle vzorce

$$H = \frac{V_s}{V_t} - 1$$

$$\text{Kde} \quad V_s = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)} \quad V_t = \frac{\bar{X}(100 - \bar{X})}{n}$$

- (3) Hodnota H pro osivové hodnoty, zjišťované počtem kusů,

$$H = \frac{V_s}{V_t} - 1$$

$$\text{Kde} \quad V_s = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)} \quad V_t = \bar{X}$$

(4) Ve zprávě o výsledku zkoušky heterogenity se uvádí tyto údaje:

- označení partie,
- celková hmotnost a počet pytlů (obalů),
- počet odebraných vzorků,
- hodnoty zkoušené vlastnosti u každého vzorku, tj. všechny hodnoty heterogenity H.

(5) V posudku se na základě srovnání zjištěné hodnoty H s přípustnými hodnotami H v Tab. 8 uvede

- a) je-li hodnota H rovná nule (popř. je-li záporná): "Výsledná hodnota heterogenity prokazuje, že partie je homogenní.";
- b) je-li hodnota H vyšší než nula, avšak nižší než pro příslušný počet vzorků připouští Tabulka 7: „Hodnota heterogenity (např. 0,67) není průkazná k tomu, aby partie byla považována za heterogenní. Přípustná hodnota H je"
- c) je-li hodnota H vyšší než pro příslušný počet vzorků připouští Tabulka 8.: "Hodnota heterogenity (např. 2,62) je průkazná k prohlášení partie za heterogenní. Přípustná hodnota je"
- d) nebyla-li hodnota H vypočtena v případech podle 3.2. Průměrná hodnota (čistoty, klíčivosti apod.) neumožňuje provedení výpočtu hodnoty heterogenity. Partie se tudíž považuje za homogenní."

Příklad výpočtu hodnoty H pro klíčivost:

Z partie o 10 pytlích odebráno 10 pytlových vzorků, tj. N = 10

hodnoty X (%)	hodnoty X ²
80	6400
82	6724
84	7056
86	7396
88	7744
80	6400
78	6084
76	5776
74	5476
72	5184
$\Sigma X = 800$	$\Sigma X^2 = 64240$
$(\Sigma X)^2 = 640\,000$	

Proměnlivost skutečná V_s u zkoušených vzorků:
$$V_s = \frac{10 \times 64240 - 640000}{10 \times 9} = 26,66$$

Proměnlivost teoretická V_t :

$$V_t = \frac{80 \times 20}{100} = 16$$

Heterogenita H :

$$H = \frac{26,66}{16} - 1 = 0,66$$

Četnost vzorkování a přípustné hodnoty H (při $P = 0,01$)

Tab. 8

Počet pytlů v partii	Počet odebraných vzorků N	Přípustná (kritická) hodnota H
5	5	2,58
6	6	2,02
7	7	1,80
8	8	1,64
9	9	1,51
10	10	1,41
11-15	11	1,31
16-25	15	1,08
26-35	17	1,00
36-49	18	0,97
50 a více	20	0,90

Vzory formulářů a dokladů

Vzor formuláře

- žádosti o uznání osiva/sadby
- žádosti o kontrolu osiva
- žádosti o odběr vzorku
- potisku vzorkovnice
- pro záznam o výsledku přehlídky množitelského porostu
- pro záznam o výsledku přehlídky množitelského porostu brambor
- pro záznam o výsledku přehlídky množitelského porostu kukuřice
- pro vedení evidence při výrobě rozmnožovacího materiálu – Výrobní evidence osiva (nebo sadby) – (dvojlist)^{*)}
- pro vedení evidence při výrobě rozmnožovacího materiálu - Skladová karta (oboustranná)^{*)}
- pro vedení evidence při výrobě rozmnožovacího materiálu - Partiový štítek^{*)}
- pro vedení evidence návěsek u dodavatele^{*)}
- návěsky pro vzorek sadby brambor
- protokolu o egalizaci osiva

^{*)} Evidence je možné vést i v elektronické podobě za předpokladu, že vytištěné sestavy budou obsahovat minimálně údaje uvedené v těchto vzorech.

Vzor dokladu

- Protokol z hodnocení vegetační zkoušky
- Uznávací list na osivo (pro Ústav)
- Uznávací list na osivo (pro pověřenou osobu)
- Uznávací list na sadbu
- Uznávací list na množitelský porost (pro Ústav)
- Uznávací list na množitelský porost (pro pověřenou osobu)

ev. číslo

Datum přijetí vzorku

Žádost o uznání osiva / sadby*

podle § 6 odst. 1 Zákona č. 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby

☐ první uznání osiva a sadby☐ uznání po úpravě osiva☐ ověření jakosti přeskladněného osiva

Uznávací řízení provede: ☐ ÚKZÚZ, odbor/oddělení OS: ☐ Pověřená osoba:		
Označení a adresa (místo podnikání) dodavatele		IČ Tel.: FAX e-mail:
Název druhu a odrůdy		
Kategorie a generace		Rok sklizně
Číslo uznávacího listu (množitelského porostu nebo osiva)		Číslo partie
Množství	Druh balení	Počet
Údaj o chemickém nebo jiném ošetření		Přípravek
Typ návěsky ☐ tuzemská ☐ ISTA ☐ OECD		Číslo návěsky od - do
Místo uložení (místo odběru vzorku) ☒ ano ☐ ne		

Další požadavky (zkoušky, které nejsou povinnou součástí uznávání) Žádáme o opakování zkoušek v případě hraničních hodnot ano - ne* Žádáme o případné uznání v nižší kategorii ano - ne*
--

Dodavatel vyplní pouze silně orámované části žádosti.

*nehodící se škrtněte

Úřední záznamy: Odebrán vzorek na vegetační zkoušky ano ne* Datum odběru vzorku:

Razítko a podpis vzorkovatele

Razítko a podpis dodavatele

ev. číslo

Datum přijetí vzorku

Žádost o kontrolu osiva

- ☐ kontrola dovozu
☐ kontrola osiva pro vývoz (uznání osiva proběhlo samostatně)
☐ povolení obchodního rozmnožovacího materiálu
☐ kontrolní – informační rozbor

Označení a adresa (místo podnikání) dodavatele		IČ Tel.: FAX e-mail:
Druh a odrůda		
Kategorie a generace		Rok sklizně
Číslo uznávacího listu (množitelského porostu nebo osiva)		Číslo partie
Množství	Druh balení	Počet
Způsob chemického nebo jiného ošetření		Přípravek
Typ návěsky		Číslo návěsky od - do
☐ tuzemská ☐ ISTA ☐ OECD		
Místo odběru vzorku		

☒ ano ☐ ne

Další požadavky (zkoušky, které nejsou povinnou součástí uznávání)

Dodavatel vyplní pouze silně orámované části žádosti.

Úřední záznamy:

Odebrán vzorek na vegetační zkoušky - ano ne*

Datum:

Razítko a podpis vzorkovatele

Razítko a podpis dodavatele

Žádost o odběr vzorku

- ☐ z dovezeného osiva
☐ pro vstupní vegetační zkoušku ☐ pro výstupní vegetační zkoušku
☐ k provedení vegetační zkoušky
☐ vzorek sadby brambor pro mechanický rozbor při reklamaci
☐ revizní vzorek sadby brambor na ELISA test

Označení a adresa (místo podnikání) dodavatele		IČ Tel.: FAX e-mail: Rok sklizně
Druh a odrůda		
Kategorie a generace		
Číslo uznávacího listu (množitelského porostu nebo osiva)		Číslo partie
Množství	Druh balení	Počet
Způsob chemického nebo jiného ošetření		Přípravek
Typ návěsky ☐ tuzemská ☐ ISTA ☐ OECD		Číslo návěsky od - do
Místo odběru vzorku		

☒ ano ☐ ne

Dodavatel vyplní pouze silně orámovanou část žádosti.

Úřední záznamy:

Fakturováno:

Datum:

Razítko a podpis vzorkovatele

Razítko a podpis dodavatele

Vzorkovnice – vzor potisku

1. Dodavatel
2. Číslo partie.....
3. Druh.....
4. Odrůda
5. Kategorie a generace osiva
6. Rok sklizně
7. Země původu.....
8. Hmotnost partie
9. Počet obalů v partii.....
10. Čísla návěsek.....
11. Místo a datum vzorkování.....
12. Razítko a podpis vzorkovatele.....
13. Účel vzorkování:
 - a) uznání osiva
 - b) nové uznání po přeskladnění
 - c) povolení obchodního osiva
 - d) vývoz – dovoz osiva
 - e) kontrolní
 - f) informační
14. Razítko a podpis dodavatele:

ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ, Hroznová 2, 656 06 Brno

Odbor osiva a sadby, Za Opravnou 4, 150 06 Praha 5

Záznam o výsledku přehlídky množitelského porostu - rok 20..

Dodavatel :

Číslo porostu:

Oddělení osiva a sadby.....		Přehlídka:	Uznat v nižší kat.- ano-ne	
Adresa množitele		Pozemek / Původ osiva	Druh - odrůda	Kategorie a generace
				Výměra
Předplodiny				
Zjištěné závady			Bodů	Uznáno
Celkový stav				v kateg., gen. Výměra
Čistota druhu				
Pravost a čistota odrůdy	jiné odrůdy a zřetelně odchylné typy			Neuznáno-výměra
Zaplevelení	normované			
	ostatní			
Choroby a škůdci	normované			Odhad sklizně:
	ostatní			
Izolační vzdálenost - mechanická.....cm -ano - ne		prostorovám - ano - ne		
Poznámka - důvod neuznání				
Vyhovuje OECD - ano - ne				

V.....dne.....

.....
podpis a razítko přehližitele

.....
výsledek přehlídky vzal na vědomí
(podpis žadatele, množitele)

ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ, Hroznová 2, 656 06 Brno

Odbor osiva a sadby, Za Opravnou 4, 150 06 Praha 5

Záznam o výsledku přehlídky množitelského porostu b r a m b o r - rok 20 . .

Dodavatel :

Číslo porostu:

Oddělení osiva a sadby.....

Záznam o 3. přehlídce množitelského porostu brambor

Adresa množitele		Pozemek číslo honu - katastr - okres		Původ sadby rozhodnutí - čerpané množství		číslo	Odrůda	Kategorie stupeň	Výměra	
Brambory naposledy v roce.....				Obrosty		Odhad sklizené sadby v t:		Uznáno		
Ukončení vegetace				v %		z ha			v kateg.,st.	výměra
Přípravek	Dávka	Dne								
				Pozn.:						

V..... dne.....

podpis a razítko přehlizitele

výsledek přehlídky vzal na vědomí

Záznam o 2. přehlídce množitelského porostu brambor

Číslo množ. porostu

Celkový stav	9-1	Virové choroby	%	Množitel	Odrůda
Jiných odrůd	%	Svinutka			
Bakteriální černání stonků %		Těžká mozaika		Neg. Výběr	chem. - odkl. - vynáš. - NE
Kořenomorka	9-1	Neodstraněné hlízy		Zjištěné závady-podmínky-poznámky:	
Plíseň bramborová	9-1	TVCH celkem			
Zaplevelení	9-1	Lehká mozaika		Uznáno	
Porost-zapojen	ANO-NE	Virové choroby celkem			
Živé neokřídlené mšice	ANO-NE	Izolace mechanická	ANO-NE	v kateg., st.	
		Izolace prostorová	m ANO-NE		
				Neuznáno-výměra	

V..... dne.....

podpis a razítko přehlizitele

výsledek přehlídky vzal na vědomí

Záznam o 1. přehlídce množitelského porostu brambor

Číslo množ. porostu

Celkový stav	9-1	Virové choroby	%	Množitel	Odrůda
Chybějící rostliny	%	Svinutka			
Jiných odrůd	%	Těžká mozaika		Neg. Výběr	chem. - odkl. - vynáš. - NE
Bakteriální černání stonků %		Neodstraněné hlízy		Zjištěné závady-podmínky-poznámky:	
Kořenomorka	9-1	TVCH celkem			
Zaplevelení	9-1	Lehká mozaika		Uznáno	
Průměrná výška porostu v cm		Virové choroby celkem			
Živé neokřídlené mšice	ANO-NE	Izolace mechanická	ANO-NE	v kateg., st.	
Sousední porosty:		Izolace prostorová	m ANO-NE		
				Neuznáno-výměra	

V..... dne.....

podpis a razítko přehlizitele

výsledek přehlídky vzal na vědomí

ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ, Hroznová 2, 656 06 Brno

Odbor osiva a sadby, Za Opravnou 4, Praha 5

Oddělení osiva a sadby.....

Dodavatel:
Číslo porostu:

Záznam o výsledku přehlídky množitelského porostu kukuřice seté v roce 20...

2., 3. a 4. přehlídka

Adresa množitele - IČO				Číslo rozhodnutí a množství osiva v t:				Komponent/hybrid	
Umístění pozemku:				Předplodiny:				Kategorie	
Zjištěné závady				v♂	v♀	celkem	bodů		
rostlin jiných odrůd a zřetelně odchylných typů	%							Výměra ha	
prášíci rostliny	%	2. přehl.		3. přehl.		4. přehl.			
zaplevelení								Uznáno ha	
choroby a škůdci	normované %							Neuznáno ha	
	ostatní								
celkový stav								Odhad výnosu t / ha	
izolační vzdálenosti		1 řádek: ano ne		prostorová izolace:		m ano ne			
Poznámky - podmínky - důvod neuznání - data přehlídek:									

V..... dne

Výsledek přehlídky vzal na vědomí

.....
podpis přehližitele / číslo

.....
podpis množitele

Záznam o výsledku přehlídky množitelského porostu kukuřice seté v roce 20...

1. přehlídka

Dodavatel:
Číslo porostu:

Zjištěné závady				v♂	v♀	celkem	bodů	Komponent/hybrid	
rostlin jiných odrůd a zřetelně odchylných typů	%							Kategorie	
prášíci rostliny	%								
zaplevelení								Výměra ha	
Choroby a škůdci	normované %							Uznáno ha	
	ostatní								
celkový stav								Neuznáno ha	
izolační vzdálenosti		1 řádek: ano ne		prostorová izolace:		m ano ne			
Poznámky - podmínky - důvod neuznání:					poměr řádků matka otec				

V..... dne

Výsledek přehlídky vzal na vědomí

V..... dne

.....
podpis přehližitele / číslo

.....
podpis množitele

.....
podpis a razítko dodavatele

SKLADOVÁ KARTA

Skladová karta	Druh – odrůda						Generace
	Číslo zahraniční partie						
Číslo partie				Zvláštní označení: °			
Množitel – dodavatel							
Rozbory	čistota	vlhkost	klíčivost	HMKS	Příměs kulturní	Příměs plevle	Datum vzorkov.
Laboratoř							
UKZÚZ							
Uznávací list č.						Datum vystav.	
Datum vykoupení						Číslo příjemky	
Mořidlo	Obaly		číslo	počet	Hmotnost 1 ks (btto / ntto)	Hmotnost (t) (btto / ntto)	
Číslo návěšek					Hmotnost partie (btto / ntto)		

Expedice

[illegible]

*) Zvláštní označení: 1) § 8 zákona – „Uvádění do oběhu před ukončením zkoušky klíčivosti“
2) § 13 zákona – „Určeno pro ekologické zemědělství“
3) § 14 zákona – „Pochází z geneticky modifikovaných odrůd“
4) Příloha 1 – „Využití nižší izolační vzdálenosti – osivo není určeno do množení“
5) Množení podle schémat OECD
6) U odrůd v registračním řízení označení – Předstihové množení

Skladová karta

EXPEDICE

Datum	doklad	Odběratel	Vydáno (t)	Zůstatek (t)	Poznámka

Prolongace rok	Uznávací list, Rozhodnutí neuznání číslo, ze dne	Klíčivost %	Vlhkost %	Hmotnost tun

Kontrola dne, podpis				
Teplota osiva °C				
Vlhkost osiva %				
Klíčivost osiva %				
Smyslový posudek (vzhled, čich)				
Partie přerovnána dne:				
Zjištěné závady (druh, rozsah)				
Výskyt škůdců				
Úkony provedené od poslední kontroly				
Úkony nově nařízené, termín plnění				

Partiový štítek

Zvláštní označení:*

Rok sklizně:

Druh:

Odrůda:

Kategorie/generace:

Číslo porostu/partie:

Množitel:

(u osiva s neukončenou certifikací)

Celková hmotnost:

Počet obalů:

* Zvláštní označení – označení podle:

- 1) § 8 Zákona – „Uvádění do oběhu před ukončením zkoušky klíčivosti.“
- 2) § 13 Zákona a § 14 Vyhlášky – „Určeno pro ekologické zemědělství.“
- 3) § 14 Zákona a § 14 Vyhlášky – „Pochází z geneticky modifikovaných odrůd.“
- 4) Přílohy č. 1 Vyhlášky – „Využití nižší izolační vzdálenosti -
– osivo nelze použít do množení.“
- 5) Množení podle schémat OECD.
- 6) U odrůd v registračním řízení označení - Předstihové množení

EVIDENCE NÁVĚSEK U DODAVATELE

(podle kategorií a generací)

[illegible]

1) Vzor návěsek pro vzorkování na zdravotní stav (Elisa test) sadby brambor

Návěsku vyplní dodavatel

Semenářský inspektor – popis, razítko datum odběru	
○	
ÚKZÚZ-Brno, OOS Praha	
Region č. – okres _____	
Odrůda _____	
Stupeň _____	Výměra ha _____
Porost č. _____	
Množitel _____	
Dodavatel - razítko _____	

2) Vzor návěsek pro vzorkování na vegetační zkoušku

Návěsku vyplní vzorkovatel

○	
datum odběru	
ÚKZÚZ-Brno, OOS Praha	
Region č. – okres _____	
Odrůda _____	
Stupeň _____	Výměra ha _____
Porost č. _____	
Množitel _____	
Semenářský inspektor – popis razítko	

Protokol o egalizaci osiva č.

Dodavatel:

Číslo partie:

Druh – odrůda:

Kategorie a generace:

Hmotnost partie:

Číslo návěsek:

Datum egalizace:

Druh a počet obalů:

Hmotnost jednoho balení:

Seznam egalizovaných partií:

Číslo partie	Číslo dokladu	Kat. a gener.	Použité množství

Razítko a podpis dodavatele:

V Z O R

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Hroznová 2, 656 06 Brno

Odbor osiva a sadby, Za Opravnou 4, 150 06 Praha 5

150 06 Praha 5 - Motol, Za opravnou 4

tel. : 257 2 11 748, 257 211 749 (ředitel odboru), 257 294 221, fax : 257 211 748 ; 257 294 222

PROTOKOL Z HODNOCENÍ VEGETAČNÍ ZKOUŠKY
OSIVA ZELENINY

č. /

Dodavatel(označení a sídlo, popř. místo
podnikání)

Dne proběhlo na odrůdové zkušebně v vyhodnocení vegetační zkoušky osiva zeleniny, prováděné na základě zákona č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů.

Hodnocení provedli:

Přehled hodnocených druhů:

Druh	Odrůda	Číslo partie	Datum výsevu	Datum výsadby	Číslo parcely	Počet rostlin

Posudek:

Podpisy hodnotitelů:

Datum vystavení:

Na vědomí:

jméno a podpis osoby
oprávněné k vydání protokolu
razítko

VZOR
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
 Hroznová 2, 656 06 Brno
 Odbor osiva a sadby, Za Opravnou 4, 150 06 Praha 5

Označení vydávajícího pracoviště

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský vydává podle ustanovení § 4 odst. 9 a § 6 zákona č. 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby

UZNÁVACÍ LIST č.
 na
OSIVO

Druhu:
Kategorie, generace
číslo partie:

Odrůdy:
rok sklizně

Dodavatel
 (označení a sídlo, příp.
 místo podnikání)

Číslo uznávacího listu množitelského porostu:

Hmotnost partie
Číslo návěsek
Způsob úpravy:

Počet a druh balení

Datum vzorkování	Datum přijetí vzorku	Datum ukončení zkoušek	Datum vydání uznávacího listu

Výsledky zkoušek:

Zkouška čistoty			Zkouška klíčivosti						Vlhkost %
%			Počet dnů	%		Čerstvá nevyklíč. semena	Vadné klíčky	Mrtvá semena	
Čistota	Neškodné nečistoty	Semena jiných rostl. druhů		Klíčivost					
				Normální klíčky	Tvrdá semena				

Složení neškodných nečistot

Jiné rostlinné druhy

Zdravotní stav osiva

Další stanovení

Podmínky zkoušky klíčivosti :

Posudek:

Za správnost:

jméno a podpis osoby
 oprávněné k vydání uznávacího listu

logo

VZOR

Označení pověřené osoby (jméno, příjmení, obchodní jméno, místo trvalého pobytu a místo podnikání, liší-li se, IČ u fyzických osob nebo obchodní firmu a sídlo, IČ u právnických osob)

Na základě smlouvy o provedení dílčích úkonů uzavřené dne.....pod č.j.mezi Ústředním a kontrolním zkušebním ústavem zemědělským a(označení fyzické nebo právnické osoby) provedla zkoušení osiva osoba výše uvedená. Vedoucímu laboratoře bylo dne.....uděleno pod č.j.....pověření k vystavení uznávacího listu.

Podle ustanovení § 4 odst. 9 a § 6 zákona č. 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby, vydává pověřená osoba

UZNÁVACÍ LIST č. na OSIVO

Druhu:
Kategorie, generace
číslo partie:

Odrůdy:
rok sklizně

Dodavatel
(označení a sídlo, příp.
místo podnikání)

Číslo uznávacího listu množitelského porostu:

Hmotnost partie
Číslo návěsek
Způsob úpravy:

Počet a druh obalů

Datum vzorkování	Datum přijetí vzorku	Datum ukončení zkoušek	Datum vydání uznávacího listu

Výsledek zkoušek:

Zkouška čistoty			Zkouška klíčivosti						Vlhkost %
%			Počet dnů	%					
Čistota	Neškodné nečistoty	Semena jiných rostl. druhů		Klíčivost		Čerstvá nevyklíč. semena	Vadné klíčky	Mrtvá semena	
				Normální klíčky	Tvrdá semena				

Složení neškodných nečistot

Jiné rostlinné druhy

Zdravotní stav osiva

Další stanovení

Podmínky zkoušky klíčivosti :

Posudek:

Za správnost

jméno a podpis osoby
oprávněné k vydání uznávacího listu

VZOR
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
 Hroznová 2, 656 06 Brno
Odbor osiva a sadby, Za Opravnou 4, 150 06 Praha 5

Označení vydávajícího pracoviště

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský vydává podle ustanovení § 4 odst. 9 a § 6
 zákona č. 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby

UZNÁVACÍ LIST č.
 na
SADBU

Druh:
Kategorie, stupeň
Číslo partie:

Odrůda:
Rok sklizně

Dodavatel
 (označení a sídlo, příp.
 místo podnikání)

Číslo uznávacího listu množitelského porostu:

Hmotnost partie
 Číslo návěsek

Počet a druh balení

Výsledek zkoušky - mechanického rozboru provedeného dne.....

Druh vady	Hmotnostní % vad
Hlízy jiných odrůd	
Hlízy napadené nebo poškozené:	
- mrazem nebo zapařením	
- mokrou hnilobou	
- suchou hnilobou	
- plísní bramborovou	
- mechanicky nebo škůdci	
- strupovitostí obecnou	
- vločkovitostí	
- silným šednutím až černáním dužiny	
- silnou rzivostí dužiny	
Příměs zeminy a jiných nečistot	
Velikostní třídění:	
Hlízy podsadbové	
Hlízy nadsadbové	

Posudek:

V.....dne.....

Za správnost:

.....
 jméno a podpis osoby
 oprávněné k vydání uznávacího listu

VZOR
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Hroznová 2, 656 06 Brno
Odbor osiva a sadby, Za Opravnou 4, 150 06 Praha 5

Označení vydávajícího pracoviště

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský vydává podle ustanovení
§ 4 odst. 9 a § 5 zákona č. 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby

UZNÁVACÍ LIST č.

na

MNOŽITELSKÝ POROST č.

Dodavatel

(označení a sídlo, příp.
místo podnikání)
IČ

Množitel

(označení a sídlo, příp.
místo podnikání)

Druh - odrůda

Kategorie

Generace, stupeň

Výměra

Výsledek přehlídky množitelského porostu je obsažen v záznamu o výsledku přehlídky množitelského porostu, který je součástí tohoto uznávacího listu.

V.....dne.....

Za správnost:

jméno a podpis osoby
oprávněné k vydání uznávacího listu

logo**VZOR**

Označení pověřené osoby (jméno, příjmení, obchodní jméno, místo trvalého pobytu a místo podnikání, liší-li se, IČ u fyzických osob nebo obchodní firmu a sídlo, IČ u právnických osob)

Na základě pověření Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského k provádění přehlídek množitelských porostů a vydávání uznávacích listů uděleného dne.....pod číslem.....vydává podle ustanovení § 4 odst.9 a § 5 zákona č. 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby

UZNÁVACÍ LIST č.

na

MNOŽITELSKÝ POROST č.**Dodavatel**

(označení a sídlo, příp.
místo podnikání)
IČ

Množitel

(označení a sídlo, příp.
místo podnikání)

Druh - odrůda

Kategorie

Generace, stupeň

Výměra

Výsledek přehlídky množitelského porostu je obsažen v záznamu o výsledku přehlídky množitelského porostu, který je součástí tohoto uznávacího listu.

V.....dne.....

Za správnost:

jméno a podpis osoby
oprávněné k vydání uznávacího listu

Postup pro hodnocení množitelských porostů

1. Všeobecné podmínky

(1) Množitelské porosty se hodnotí v době, kdy je vývoj rostlin nejvhodnější pro posouzení jejich rozhodujících vlastností. Každý množitelský porost se přehlíží nejméně jedenkrát. Počet přehlídek je stanoven pro každý druh.

(2) Při přehlídce množitelského porostu je přítomen zástupce dodavatele.

(3) Při hodnocení množitelských porostů se provádí kontrola

- a) dodržení sledu předplodin - dodavatel je povinen uvést v žádosti o uznání porostu jaké předplodiny byly ve sledovaném období na pozemku pěstovány. Kontrola sledu předplodin se provádí
 - 1. při podání žádosti,
 - 2. před provedením přehlídky množitelského porostu v písemných záznamech množitele (kniha, příp. karta honů),
 - 3. při vlastní přehlídce množitelského porostu,
- b) dodržení stanovené minimální vzdálenosti k zamezení
 - 1. nežádoucí příměsi během vegetace nebo při sklizni ze sousedního porostu (dále jen „mechanická izolace“). Nedodržení mechanické izolace se posuzuje jako tzv. odstranitelná závada. Po jejím odstranění může dodavatel požádat o kontrolní přehlídku,
 - 2. možného přenosu pylu u cizosprašných druhů nebo k přenosu chorob (dále jen „prostorová izolace“). Prostorová izolace se kontroluje z předložené katastrální mapy a v terénu při přehlídce množitelského porostu. Nedodržení prostorové izolace se posuzuje jako neodstranitelná závada. Porost se v tomto případě neuzná a nebude dále přehlížen. U velkých množitelských porostů je možné vytvořit dostatečnou prostorovou izolaci oddělením části množitelského porostu a pak povolit kontrolní přehlídku,
- c) množitelského porostu formou přehlídky při které se hodnotí
 - 1. celkový stav porostu,
 - 2. čistota druhu,
 - 3. čistota odrůdy,
 - 4. zaplevelení,
 - 5. výskyt škodlivých organizmů.

(4) Neodpovídá-li porost svými parametry hodnotám kategorie (stupně), na kterou byla podána žádost o uznání, ale odpovídá hodnotám kategorie (stupně) nižší, lze porost uznat v nižší kategorii (stupni) jen na základě nové žádosti dodavatele s uvedením odpovídající kategorie a generace. Hodnocení se pak vztahuje k nově uvedené kategorii (stupni).

(5) Dodavatel může podat žádost o zastavení řízení o uznání množitelského porostu (dále jen „odhlášení množitelského porostu“). Pro odhlášení množitelského porostu platí tyto zásady:

- a) odhlášení je možné pouze před vykonáním přehlídky, a to na tom pracovišti Ústavu, kde podal žádost,
- b) v době již probíhajících přehlídek oznámí dodavatel tuto skutečnost současně i přehližiteli,
- c) není-li množitelský porost odhlášen a nesplňuje-li podmínky pro provedení přehlídky, ke které se přehližitel dostavil zbytečně, bude vystaveno „Rozhodnutí o neuznání množitelského porostu“, náklady spojené s tímto úředním výkonem budou dodavateli účtovány.

(6) Při podezření, že se změnil stav množitelského porostu, po odstranění závady množitelského porostu nebo v případě nesouhlasu dodavatele s výsledkem přehlídky množitelského porostu je možné provést kontrolní přehlídku. Postupy jsou následující:

- a) po celou dobu vegetace, zejména pak při důvodném podezření, že se stav množitelského porostu od doby přehlídky změnil, může přehližitel provést kontrolní přehlídku a změnit původní hodnocení. O této skutečnosti neprodleně uvědomí dodavatele,
- b) dodavatel může požádat o kontrolní přehlídku pouze u porostů neuznaných pro odstranitelné závady. Po odstranění závad písemně požádá o kontrolní přehlídku pracoviště Ústavu, u kterého byla podána žádost o uznání množitelského porostu a za předpokladu, že množitelský porost je ještě ve vegetační fázi, která je vhodná pro provedení kontrolní přehlídky. Odstranitelné závady jsou
 - 1. druhové a odrůdové příměsi,
 - 2. zaplevelení,
 - 3. nedodržení mechanické izolace,
 - 4. nedodržení prostorové izolace, pokud je možné závadu odstranit dodatečným mechanickým zásahem dle odst. 3 písm. b) bodu 2,
- c) nesouhlasí-li dodavatel s výsledkem přehlídky množitelského porostu, může písemně nebo v elektronické podobě požádat o kontrolní-komisionelní přehlídku na Odboru osiva a sadby v Praze. Kontrolní přehlídka bude provedena účasti odpovědných pracovníků Ústavu, zástupců dodavatele a případně přizvaných odborníků. Svolání všech účastníků zajistí Ústav. Přehlídka bude provedena za předpokladu, že :
 - 1. porost bude ještě ve vegetační fázi vhodné pro hodnocení ,
 - 2. bude přítomen přehližitel, který prováděl předchozí přehlídku porostu,
 - 3. v porostu nebyly prováděny zásahy, které by měly vliv na stav porostu,

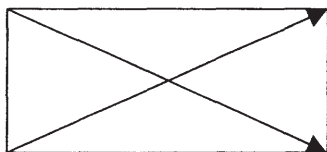
(7) U druhů, popřípadě kategorií, u kterých je předepsáno více přehlídek množitelských porostů, se v jednotlivých přehlídkách hodnotí vlastnosti množitelských porostů stanovené pro danou přehlídku. O každé přehlídce se vyhotoví záznam.

(8) Hodnocení množitelských porostů podle certifikačních schémat Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj probíhá současně s jejich hodnocením podle národní legislativy. Nedílnou součástí certifikace podle těchto schémat je provedení vstupní a výstupní vegetační zkoušky podle přílohy č. 4.

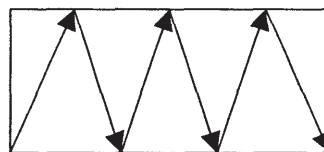
2. Hodnocení množitelského porostu při přehlídce

(1) Přehližitel provede přehlídku množitelského porostu a na základě pozorování vyplní záznam o výsledku přehlídky množitelského porostu, jehož vzor je uveden v příloze č. 2 a rozhodne o závěrečném hodnocení, které rovněž zaznamená do tiskopisu.

(2) Přehližitel prochází porost tak, aby získal ucelenou představu o jeho celkovém stavu. Porosty o velikosti do 1 ha se prochází po celé ploše, větší porosty podle tvaru pozemku, po úhlopříčkách (obr. 1), popřípadě ve směru delší osy dle obr. 2.

obr. 1

obr. 2

(3) Během přehlídky provede přehližitel na náhodně zvolených místech porostu hodnocení. Jedno dílčí hodnocení se provádí vždy na ploše 100 m², přičemž se směr chůze nemění. Počet dílčích hodnocení vychází z výměry pozemku

Tab. 1

Výměra množitelského porostu	minimální počet hodnocení
1 – 20 ha	5
nad 20 – do 50 ha	10
více než 50 ha	15

(4) U brambor a jiných řádkových kultur (např. sazeček) se výskyt chorob a příměsí hodnotí 100 po sobě jdoucích rostlinách a počet hodnocení vychází z následující tabulky:

Tab. 2

Výměra množitelského porostu	minimální počet hodnocení
1 – 3 ha	5
nad 3 – do 20 ha	10
více než 20 ha	na každé 3 ha 1 hodnocení

(5) Při dílčích hodnoceních se postupuje následujícím způsobem:

- v případě zjištěných mezních hodnot se počet hodnocení zdvojnásobí,
- u rostlinných příměsí se počítá vždy celá fertilní rostlina, nikoliv jednotlivé odnože,
- aritmetický průměr počítaných znaků při dílčím hodnocení je součet hodnot daného znaku děleným počtem hodnocení. Výsledek se zaokrouhluje na celá čísla. Čísla menší nebo rovna 0,5 se zaokrouhlují na 0, čísla větší než 0,5 se zaokrouhlují na 1.

(6) Pro závěrečné hodnocení a zápis do „Záznamu o výsledku přehlídky množitelského porostu“ se používá souběžně vyjádření bodové a slovní. Používá se sestupná bodová stupnice s označením 9, 7, 5, 3 a 1.

Tab. 3

Bodové hodnocení	Popis ^{*)} , ^{**)} , ^{***)}
9	stav velmi dobrý, bez nedostatků; u počítatelných závad se vztahuje k ojedinělému výskytu do 0,5 (včetně) nebo mimo počítání; slovní vyjádření se většinou nepoužívá
7	stav dobrý, nedostatky minimální; u počítatelných závad - maximální výskyt 50 % stanovených hodnot
5	stav průměrný, nedostatky ještě přípustné v mezní hodnotě; u počítatelných závad - výskyt nejvýše do hraničních stanovených hodnot
3	stav podprůměrný, nedostatky jsou ve větším rozsahu než je stanoveno, ale dodatečným zásahem jsou odstranitelné; počítatelné závady jsou nad stanovenými hodnotami; porost se neuzná, po odstranění závad lze požádat o kontrolní přehlídku
1	stav velice špatný, nedostatky jsou ve velkém rozsahu a nelze je odstranit; jedná se o porost, který je ve velmi špatném stavu zcela polehlý, velmi silně zaplevelený; selekce druhových či odrůdových příměsí nepřipadá v úvahu; porost se neuzná; pokud dodavatel s výsledky přehlídky nesouhlasí, může požádat o kontrolní-komisionelní přehlídku

*) je-li porost hodnocen u jedné z vlastností 1 bodem, ostatní vlastnosti se již nehodnotí,

**) je-li u některého z ukazatelů vyhláškou předepsáno „nesmí se vyskytovat“, porost nebude uznán při zjištění jediného škodlivého organismu nebo rostliny,

***) je-li u některého z ukazatelů vyhláškou předepsán „nulový“ výskyt, je možno tolerovat výskyt ojedinělý (do průměru 0,5 včetně) nebo mimo počítání (náhodně nalezená, ojedinělá závada).

(7) Záznam o výsledku přehlídky množitelského porostu

- a) obdrží přehližitel od Ústavu s předtištěnými základními údaji o množiteli, umístění množitelského porostu, původu osiva z něhož byl porost založen, kategorii a generaci, výměře a předplodinách. Tiskopis se skládá z originálu a 3 barevných kopií. Originál se ukládá u Ústavu, první kopii (žlutou) obdrží dodavatel, druhou kopii (růžovou) obdrží množitel při přehlídce, třetí kopie (modrá) zůstává přehližiteli,
- b) vyplní, podepíše a označí razítkem přehližitel i zástupce dodavatele, popřípadě množitel. Takto vyplněné a podepsané tiskopisy jsou podkladem k vydání Uznávacího listu nebo Rozhodnutí o neuznání množitelského porostu a dále dokladem pro dodavatele o provedení přehlídky. V případě nepřítomnosti dodavatele nebo jeho zástupce (množitel) u přehlídky se do tiskopisu v rubrice „výsledek přehlídky vzal na vědomí“ uvede poznámka: „dodavatel (množitel) nepřítomen“, kopie záznamu se pak dodavateli zasílá poštou. Tento postup nelze použít v případě neuznání porostu,
- c) obsahuje v případě neuznání i důvod neuznání, který se uvede v rubrice „poznámka“.

3. Technologický postup při hodnocení množitelského porostu

3.1 Celkový stav porostu

(1) Hodnocení vychází z posouzení celkového stavu porostu zjištěného během celé přehlídky, nejen v rámci dílčích počítání; nejedná se pouze o hodnocení semenářské a posouzení druhové a odrůdové čistoty, ale o kompletní pohled s aspektem vegetační vyrovnanosti, zapojení, polehlosti, zaplevelení, celkového zdravotního stavu a to i ve vztahu k výnosu a kvalitě předpokládané sklizně.

(2) Bodové hodnocení

Tab. 4

Bodové hodnocení	Popis
9	porost dokonale zapojený, vegetačně vyrovnaný, nepolehlý, nezaplevelený, zdravý, s předpokladem vysokého výnosu (u ostatních ukazatelů není použito nižší bodové hodnocení než 7)
7	porost dobře zapojený, polehlý max. na 25 % plochy, vegetačně ne zcela vyrovnaný, u kterého lze zaplevelení a zdravotní stav hodnotit slovem slabě, s předpokladem dobrého výnosu
5	porost prořídilý, polehlost nad 25 % plochy, nevyrovnaný, zaplevelení a zdravotní stav střední, s předpokladem průměrného výnosu
3	porost mezerovitý, řídký, silně polehlý (nad 50 %, kdy již nelze zodpovědně posuzovat druhovou a odrůdovou čistotu), silně zaplevelený, ve špatném zdravotním stavu, s předpokladem podprůměrného výnosu
1	porost prakticky nehodnotitelný, stupeň polehlosti neumožňuje hodnocení pravosti a čistoty odrůdy, silně zaplevelený, silně poškozený chorobami a škůdci, předpoklad sklizně je zcela minimální

(3) K hodnocení celkového stavu porostu patří i odhad celkové sklizně, přehlížel jej uveďte při poslední předepsané přehlídce (případně kontrolní přehlídce) porostu, je uváděn odhad celkové čisté sklizně z přehlížené plochy.

3.2. Čistota druhu

(1) Hodnotí se příměsi jiného rostlinného druhu téže skupiny plodin, případně druhů příbuzných,

- u kterých je stanoven maximální výskyt v množitelském porostu početně nebo procenticky,
- jejichž výskyt není v množitelském porostu stanoven. Tyto druhy budou do záznamu o výsledku přehlídky množitelského porostu zapisovány sestupně, podle síly pokryvnosti, při nižším výskytu bude zaznamenán i početní stav

(2) U zjištěných příměsí se uvádí celý druhový název nebo alespoň název rodový s uvedením zjištěného počtu.

(3) Bodové hodnocení

Tab. 5

Bodové hodnocení	Popis
9	a) porost je zcela prost příměsí jiného druhu (max. výskyt - ojediněle, rostlinných druhů mimo počítání) b) porost bez výskytu nebo s minimálním výskytem jiných druhů
7	a) výskyt rostlin jiných druhů dosahuje maximálně 50 % stanovených hodnot b) slabý výskyt
5	a) výskyt rostlin jiných druhů dosahuje maximálně stanovených hodnot b) střední až silný výskyt jiných rostlinných druhů, přičemž je možné hodnotit čistotu a pravost odrůdy
3	a) výskyt rostlin jiných druhů přesahuje stanovené hodnoty a to v množství, kdy lze ještě provést selekci a povolit kontrolní přehlídku b) silný výskyt jiných rostlinných druhů, následný výskyt semen těchto druhů je z osiva čištěním neodstranitelný, pravost a čistota odrůdy je obtížně hodnotitelná
1	a) výskyt rostlin jiných rostlinných druhů je v množství, které již selekci neumožňuje b) výskyt rostlin velmi silný, není možné hodnotit ostatní vlastnosti potřebné k uznání porostu

(4) Jiné rostlinné druhy podle bodu 3.2. odst. 1 písmene a) i b) se do záznamu o výsledku přehlídky množitelského porostu zapisují jednou bodovou hodnotou, a to vždy nižší z obou zjištěných.

3.3 Čistota odrůdy

(1) Hodnotí se výskyt jiných odrůd a zřetelně odchylných typů u posuzovaného druhu. Hodnocení se provádí podle úředního popisu morfologie rostlin dané odrůdy.

(2) Slovní hodnocení - přehližitel uvede stručný popis odchylných rostlin vyjadřující rozdílnost od popisu odrůdy a počet těchto jednotlivých odchylek. Celkový součet odchylek bude uveden číselně na záznamu v příslušné kolonce vpravo.

(3) Bodové hodnocení

Tab. 6

Bodové hodnocení	Popis
9	porost je zcela prost odrůdových příměsí a zřetelně odlišných typů (maximální výskyt - ojediněle, mimo počítání)
7	výskyt rostlin jiných odrůd a zřetelně odchylných typů dosahuje maximálně 50 % stanovených hodnot
5	výskyt rostlin jiných odrůd a zřetelně odchylných typů dosahuje maximálně stanovených hodnot
3	výskyt rostlin jiných odrůd a zřetelně odchylných typů přesahuje stanovené hodnoty a to v množství, kdy lze ještě provést selekci a povolit kontrolní přehlídku
1	výskyt rostlin jiných odrůd a zřetelně odchylných typů je v množství, které již selekci neumožňuje; nebo došlo k záměně odrůdy.

3.4 Zaplevelení

(1) Hodnotí se výskyt jiných rostlinných druhů, plevelných i kulturních, které nepodléhají hodnocení v bodě 3.2. Jedná se o druhy,

- a) u kterých je stanoven maximální výskyt v množitelském porostu početně nebo procenticky,
- b) jejichž výskyt není v množitelském porostu stanoven. Tyto druhy budou do záznamu o výsledku přehledky množitelského porostu zapisovány sestupně, podle síly pokryvnosti.

(2) U zjištěných příměsí jiných rostlinných druhů se uvádí jejich celý druhový název nebo alespoň název rodu.

(3) Bodové hodnocení

Tab. 7

Bodové hodnocení	Popis
9	a) porost bez výskytu stanovených jiných rostlinných druhů b) porost bez výskytu nebo s minimálním výskytem jiných rostlinných druhů
7	a) porost s výskytem maximálně 50% z počtu stanovených jiných rostlinných druhů b) slabé zaplevelení
5	a) porost s výskytem jiných rostlinných druhů nepřesahujícím stanovené hodnoty b) střední až silný výskyt jiných rostlinných druhů, přičemž je možné hodnotit čistotu a pravost odrůdy
3	a) výskyt jiných rostlinných druhů převyšující stanovené hodnoty, přičemž selekce v porostu je možná b) silný výskyt jiných rostlinných druhů, následný výskyt semen těchto druhů je z osiva čištěním neodstranitelný, pravost a čistota odrůdy je obtížně hodnotitelná
1	a) výskyt rostlin jiných rostlinných druhů v množství několikanásobně převyšující stanovené hodnoty neumožňuje selekci; pro stanovení výskytu je možné použít odhad b) zaplevelení velmi silné, není možné hodnotit ostatní vlastnosti potřebné k uznání porostu

(4) Jiné rostlinné druhy podle bodu 3.4. odst. 1 písmene a) i b) se do záznamu o výsledku přehledky množitelského porostu zapisují jednou bodovou hodnotou, a to vždy nižší z obou zjištěných.

3.5 Zdravotní stav

(1) Hodnotí se výskyt škodlivých organizmů (chorob a škůdců) v množitelském porostu. Jedná se o škodlivé organizmy,

- a) u kterých je stanoven maximální výskyt v množitelském porostu početně nebo procenticky,
- b) jejichž výskyt není v množitelském porostu stanoven, ale zapisuje se do záznamu o výsledku množitelského porostu a bere se v úvahu při silném poškození porostu.

(2) V případě výskytu karanténních škodlivých organizmů se porost neuzná a nález se oznámí Státní rostlinolékařské správě.

(3) Bodové hodnocení

Tab. 8

Bodové hodnocení	Popis
9	a) množitelský porost bez výskytu rostlin napadených sledovanými škodlivými organizmy, nebo je výskyt ojedinělý b) ojedinělý výskyt škodlivých organizmů v množitelském porostu
7	a) množitelský porost s výskytem napadených rostlin maximálně 50% ze stanoveného počtu b) slabý výskyt škodlivých organizmů v množitelském porostu
5	b) množitelský porost s výskytem napadených rostlin nepřesahujícím stanovené hodnoty c) střední výskyt škodlivých organizmů v množitelském porostu
3	a) množitelský porost s výskytem napadených rostlin nad stanovené hodnoty, přičemž selekce v porostu je možná b) silný výskyt škodlivých organizmů v množitelském porostu
1	velmi silný výskyt škodlivých organizmů, výskyt karanténních škodlivých organizmů

(4) Škodlivé organizmy podle bodu 3.5. odst. 1 písmene a) i b) se do záznamu o výsledku přehlídky množitelského porostu zapisují jednou bodovou hodnotou, a to vždy nižší z obou zjištěných.

Metodika provádění vegetačních zkoušek

1. Účel vegetační zkoušky

(1) Vegetační zkouška umožňuje posoudit vlastnosti rozmnožovacího materiálu ve znacích, které jsou jinými metodami obtížně stanovitelné, málo průkazné nebo příliš nákladné.

(2) Vegetační zkouškou se kontroluje druhová a odrůdová čistota a pravost, procento hybridnosti, popřípadě zdravotní stav. Rovněž se sleduje, zda nedochází ke změnám znaků odrůd během procesu množení.

2. Typy vegetačních zkoušek, jejich provedení a systém hodnocení

2.1 Zkoušky podle schémat Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj, pro certifikaci osiv v mezinárodním obchodě

(*Organisation for economic co-operation and development*) (dále jen „OECD“)

(1) Nedílnou součástí certifikace podle schémat OECD jsou vedle polních přehlídek vegetační zkoušky. Zkoušky se provádějí a hodnotí podle pokynů pro vegetační zkoušky a polní přehlídky OECD. V rámci certifikace podle schémat OECD se zakládají vegetační zkoušky, a to

- a) vstupní vegetační zkouška (pre-control)
 - 1. zkouška probíhá ve stejném vegetačním období, ve kterém je hodnocen množitelský porost,
 - 2. hodnocení vstupní vegetační zkoušky rozmnožovacího materiálu, může být využito při hodnocení množitelského porostu,
 - 3. hodnocení vegetační zkoušky by se mělo shodovat s hodnocením množitelského porostu,
 - 4. v případě zjištění závad se zjistí jejich příčina a posoudí závažnost. Pokud se nejedná o vnější vlivy, jsou tyto závady důvodem k nevydání certifikátu,
- b) výstupní vegetační zkouška (post-control),
 - 1. kontroluje se, zda v průběhu množení nebo úpravy osiva nedošlo k nežádoucím změnám jeho vlastností,
 - 2. výstupní vegetační zkouška může být současně vstupní vegetační zkouškou pro osivo další generace.

(2) Ústav vydává mezinárodní OECD certifikáty, potvrzující odrůdovou pravost a čistotu za předpokladu vyhovujícího výsledku vstupní vegetační zkoušky, odebrání vzorku na výstupní vegetační zkoušku a vyhovujícího výsledku polní přehlídky .

2.2 Zkouška odrůdové pravosti a čistoty

(1) Vegetační zkouška se provádí

- a) u partií osiv, u kterých je pochybnost o pravosti nebo čistotě odrůdy,
- b) u šlechtitelského rozmnožovacího materiálu který je uznáván na žádost dodavatele,
- c) při kontrole komponentů pro hybridní odrůdy,
- d) při kontrole vybrané partie osiva a sadby dovážené ze třetích zemí,
- e) u základního rozmnožovacího materiálu a rozmnožovacího materiálu předstupňů u odrůd které se jevily v předchozím uznávacím řízení množitelských porostů problematické nebo u kterých dodavatel poprvé podal žádost o uznání,
- f) v případě reklamací.

(2) Pro odběr vzorků na zkoušky podle písmene c) a f) vydává Ústav každoročně seznam odrůd ze kterých mají být vzorky odebrány.

2.3 Kontrola procenta hybridnosti

(1) Zkouška se provádí formou následné kontroly osiva hybridních odrůd druhů, u kterých je tato zkouška podmínkou uznání osiva.

(2) Procento hybridnosti se vypočítá jako poměr rostlin neodpovídajících stanoveným parametrům k celkovému počtu hodnocených rostlin. Výsledek se uvádí na konečném dokladu.

(3) U sterilních komponentů pro hybridní odrůdy se provádí kontrola, zda rostliny neobsahují životaschopný pyl.

(4) Způsob provedení zkoušek u jednotlivých druhů je uveden v Tab. 1

Tab. 1

Druh	Postupy a způsoby hodnocení
řepka ozimá	Porost se zakládá ve dvou opakováních na odlišných lokalitách; hybridnost se kontroluje ve fázi kvetení rostlin, přičemž se hodnotí se každá rostlina samostatně. Rodičovské komponenty se kontrolují obdobně.
rajče	Osivo se vysévá do sadbovačů, hodnocení se provádí ve fázi jednoho pravého listu. Hodnotí se tvar pravého listu.
paprika	Osivo se vysévá do sadbovačů, sadba se vysází do skleníku; hodnotí se jednotlivé rostliny s plně vyvinutými plody. Podle popisu odrůdy se hodnotí rostlina, tvar, postavení a barva plodu.
okurky	Rostliny se hodnotí jednotlivě. Podle popisu odrůdy se hodnotí rostlina, typ kvetení.
kedluben, zelí	Zjišťuje se výskyt rodičovských komponentů.
ostatní	Zjišťuje se výskyt rodičovských komponentů a výskyt nehybridních rostlin.

2.4 Následná kontrola sadby brambor

(1) Kontrole podléhá sadba v uznávacím řízení ve stupni SE1(případně SE2), nové odrůdy zařazené ve státních odrůdových zkouškách pokud je požádáno o uznávací řízení, odrůdy mající hodnotu vyšší, než je průměrný výsledek zdravotního stavu všech odrůd v daném roce, revizní vzorky a vzorky sadby dovážených a vyvážených partií.

(2) Při zkoušce se vysazuje 100 hlíz (4 x 25 ks) na zkušební parcelu.

(3) Během vegetace je každá zkušební parcela kontrolována 2x, a to komisionelní přehlídkou.

(4) Vegetační zkoušky se hodnotí podle postupů pro množitelské porosty.

2.5 Stanovení procenta výskytu plevelných řep v osivu cukrovky a krmné řepy

(1) Při stanovení výskytu semen plevelných řep v osivu cukrovky a krmné řepy je vegetační zkouška zakládána ve dvou lokalitách, na parcelách o ploše 45 m², kde je bez jednocení vypěstováno cca 2000 rostlin. Tyto parcely se označují pouze kódem z důvodu zachování anonymity vzorku.

(2) Hodnocení provádějí pracovníci Ústavu komisionelně a za přítomnosti dodavatelů. U každé kvetoucí rostliny se kontrolují tyto znaky plevelné řepy:

- a) vegetativní ranost,
- b) výskyt anthokyanu na stonku,
- c) počet květů,
- d) počet cévních svazků na kořeni,
- e) pevnost kořene.

(3) S výsledky hodnocení jsou dodavatelé seznámeni na místě, přičemž protokoly o provedeném hodnocení vegetační zkoušky jsou zasílány poštou.

2.6 Následné zkoušky kontroly standardního osiva zeleniny

Jedná se o vegetační zkoušky standardního osiva zeleniny odebraného v rámci následné kontroly prováděné Ústavem.

(1) Podle druhu se hodnotí určený počet rostlin nebo celkové množství rostlin porostu na ploše o výměře uvedené v Tab. 3.

(2) Měřítkem hraničních hodnot pro jednotlivé vlastnosti jsou

- a) hodnoty standardního vzorku, který je vždy vyset v bezprostřední blízkosti vzorku zkoušeného,
- b) stanovené hodnoty u daného druhu pro množitelské porosty.

Hodnotí se pravost a čistota odrůdy a výskyt druhových příměsí. U mrkve se navíc hodnotí odlišná barva kořenů, u řepy salátové bulvy s bílými kruhy a bulvy s výraznými světlými kruhy. U plodových zelenin se obvykle ponechávají vybrané plody do plné zralosti pro kontrolu určitých odrůdových znaků.

(3) O výsledku vegetační zkoušky jako následné kontroly standardního osiva zelenin vydá Ústav protokol, jehož vzor je uveden v příloze č. 2.

(4) Je-li hodnocení negativní, je tento protokol podkladovým materiálem pro zahájení správního řízení.

2.7 Zkouška kontroly sazenic zelenin

Kontroluje se druhová a odrůdová pravost a čistota a zdravotní stav u vzorků odebraných Ústavem u dodavatele sazenic. Zkouška a její hodnocení je obdobné jako u bodu 2.6.

3. Technologický postup

(1) Při vegetační zkoušce se zjišťuje, zda rostliny vyrostlé na kontrolní parcele ze zkušebního vzorku odpovídají svými vlastnostmi

- a) úřednímu popisu odrůdy,
- b) rostlinám standardního vzorku,
- c) hodnotám stanoveným pro posuzování množitelských porostů.

(2) U jednotlivých druhů se hodnotí vybrané odrůdové znaky určující charakter odrůdy, podle kterých byla odrůda registrována.

3.1 Zkušební vzorky

(1) Postup odběru a minimální hmotnost vzorků pro vegetační zkoušky je uvedena v příloze č.5.

(2) Konečné termíny dodání vzorků pro vegetační zkoušky na zkušební stanice jsou uvedeny v Tab.2

Tab. 2

Druh	Termín
POLNÍ PLODINY	
Obiloviny	
- jarní	15.3
- kukuřice	15.4
- ozimý ječmen	15.9
- ostatní ozimé obiloviny	30.9
Luskoviny	15.3
Olejniny	15.3
- řepka ozimá	20.8
- řepka na zkoušku hybridnosti	15.8
Jeteloviny	30.3
- jetel nachový	20.8
Trávy	
- jílek mnohokvětý jednoletý	31.3
- jílek mnohokvětý italský	31.8
- víceleté trávy	15.4
svazenka	15.3
cukrovka, cukrovka- hodnocení plevelných řep	15.3
krmná řepa	15.3

brambory - sadba	15.3
ZELENINY	
cibule a česnek jarní, čekanka, hrách dřevný, středně rané až velmi pozdní odrůdy kapusty, květáku a zelí, mrkev, paprika, pažitka, petržel, pór, rajče, ředkev, řepa salátová, salát letní a podzimní, zelí pekinské, tuřín/vodnice	31.1
fazol zahradní, kukuřice cukrová, meloun cukrový a vodní, tykev	28.2
okurka polní	31.3
cibule ozimá	30.7
česnek ozimý	30.9
brokolice, celer, kadeřávek, velmi rané až polorané odrůdy kapusty, květáku a zelí, kedluben, okurka rychlená, ředkvička, salát k rychlení a jarní, špenát,	31.12

(3) Vzorek, který byl dodán na zkušební stanici po termínu uvedeném v Tab. 2, nebude zařazen v daném vegetačním období do zkoušek. Na žádost dodavatele, může být zařazen do zkoušek v období následujícím

3.2 Standardní vzorky

(1) Standardní vzorek je vzorek odrůdy, se kterým je zkušební vzorek srovnáván za účelem prověření odrůdové pravosti a čistoty.

(2) Jako standardní vzorek se používá

- vzorek dodaný Ústavu šlechtitelem při registraci odrůdy,
- vzorek osiva odrůdy který si Ústav vyžádá od šlechtitele nebo udržovatele dané odrůdy,
- vzorek odrůdy dodaný na žádost Ústavu úřední autoritou příslušné země u odrůdy registrované v zahraničí.

(3) Jako standardní vzorek je možné použít

- úředně odebraný vzorek osiva předstupňů a základního osiva,
 - vzorek inbreední linie nebo rodičovských hybridních odrůd dodaný šlechtitelem.
- Tyto vzorky je možné použít za předpokladu, že dodané osivo bylo vegetační zkouškou porovnáno se vzorkem dodaným Ústavu šlechtitelem při registraci odrůdy.

(4) V případě ztráty klíčivosti nebo spotřebování zásoby osiva si vyžádá Ústav nový standardní vzorek, a to v předstihu jednoho vegetačního období.

4. Parcely pro vegetační zkoušku.

(1) Vegetační zkoušky se provádí na zkušebních stanicích Ústavu nebo na pracovištích pověřené osoby v podmínkách polních parcelních zkoušek nebo v chráněných prostorech skleníků nebo fóliovníků.

(2) Pozemek, na kterém jsou parcely s vegetačními zkouškami umístěny, nesmí být zaplevelen volně rostoucími rostlinami téhož nebo blíže příbuzného druhu a sled plodin musí zaručovat, že osivo z půdní zásoby neovlivní hodnocení zkoušky.

(3) Zkoušené druhy se pěstují na kontrolních parcelách v souladu s agrotechnickými zásadami pro daný rostlinný druh a s použitím metod odrůdového zkušebnictví.

(4) Na kontrolních parcelách se omezuje použití herbicidů, regulátorů růstu a hnojení, aby nebyla ovlivněna morfologie rostlin a nedošlo k poléhání porostu.

(5) Zkušební parcely se rozmisťují na pozemku podle rostlinného druhu, odrůdy a typu vegetační zkoušky, vždy na základě předem vypracovaného plánu podle těchto kritérií:

- a) zkušební parcela je umístěna co nejbližší k parcele standardního vzorku dané odrůdy,
- b) podobné odrůdy jsou vysévány vedle sebe,
- c) je-li vzorek vyséván ve více variantách, musí být opakování umístěno na jiné části pozemku, zvláště u druhů, kde se při hodnocení provádí měření.

(6) Minimální výměry kontrolních parcel, popřípadě nejnižší počet rostlin pro jednotlivé druhy jsou uvedeny v Tab. 3

Tab. 3

Druh	Kategorie	Výměra m ² *)
obiloviny, kukuřice, luskoviny, olejnin, jeteloviny, svazenka	SE, E	30
trávy (kromě lipnice luční a jílky)	C	10
lipnice luční	SE, E	20
	C	10
jílky	SE, E	50
	C	10
cukrovka, krmná řepa		
- klasická vegetační zkouška	E, C	20
- plevelné řepy	C	45
brambory - sadba	SE, E, C	100 hlíz
brokolice, celer, fazol zahradní pňoucí, kadřávek, kapusta, kedluben, květák, kukuřice cukrová (populace), okurka polní, pažitka, saláty, zelí hlávkové, čínské a pekingské	SE,E,C,S	60 rostlin
cibule, mrkev, pastinák, petržel (kořenová a naťová), pór, ředkvička, řepa salátová, špenát	SE,E,C,S	200 rostlin
čekanka, česnek, hrách dřeňový	SE,E,C,S	100 rostlin
černý kořen	SE,E,C,S	300 rostlin
fazol zahradní (keříčkový)	SE,E,C,S	150 rostlin
kukuřice cukrová (hybridní)	E,C	40 rostlin
paprika a rajče (na poli)	SE,E,C,S	40 rostlin
meloun cukrový, meloun vodní, okurka rychlená, paprika a rajče (v rychlíně), ředkev, tykev	SE,E,C,S	20 rostlin
rajče (hybridnost)	C	200 rostlin
tuřín/ vodnice	SE,E,C,S	80 rostlin
sazenice zeleniny (podle druhů)	SE,E,C,S	od 20 do 100 rostlin

*) pokud to plodina vyžaduje, jsou místo výměry uváděny počty rostlin potřebné k hodnocení.

5 . Postup hodnocení a vedení záznamů o jednotlivých zkouškách.

(1) Každá parcela se hodnotí jednotlivě. Hodnocení provádí pracovník Ústavu, podle úředního popisu odrůdy.

(2) Jednotlivé vlastnosti zkušebních vzorků se hodnotí porovnáváním s vlastnostmi standardního vzorku, přičemž se bere v úvahu povolená odchylka odrůdové čistoty uvedená v Tab. 4. Vzorek nevyhovuje, pokud počet odchylných typů rostlin je stejný nebo větší než hraniční hodnoty tyto hodnoty jsou uvedené v Tab. 4

Tab. 4

Vzorek (rostliny, klasy)	Standard odrůdové čistoty ^{*)}		
	99,9 %	99,7 %	99,0 %
	Počet odchylných rostlin		
200	- ^{**)}	-	6
300	-	-	7
400	-	4	8
1 000	4	7	16
1 400	5	9	21
2 000	6	11	29
4 000	9	19	52

*) čistota 99,9 % znamená 1 odchylnou rostlinu z 1 000 přehlížených, hodnoty jsou stanoveny při 5 % úrovni statistické pravděpodobnosti,

**) hodnoty statisticky neprůkazné.

(3) V průběhu vegetace se provádějí opakovaná pozorování vždy v optimální růstové fázi rostlin pro sledovaný znak. Odchylné rostliny se hodnotí detailně a jsou viditelně označeny pro další pozorování.

(4) Výsledky jednotlivých pozorování se zapisují do polního zápisníku. Údaje z polního zápisníku se převedou do elektronické databáze Ústavu k dalšímu zpracování. Všechna data se archivují.

(5) Dodavatelé jsou informováni o výsledcích vegetačních zkoušek výpisem z databáze Ústavu.

Minimální velikost vzorků, postupy zkoušek pro zjišťování vlastností osiva, postupy pro zkoušení sadby brambor, postupy pro zkoušení cibulové sazečky a sadby česneku

Členění Přílohy č. 5

Část I	Nejvyšší povolená hmotnost partie, minimální velikost laboratorních vzorků, zkušebních vzorků a vzorků na vegetační zkoušky
Část II	Metody zkoušení pro zjišťování vlastností osiva
Část III	Metody zkoušení sadby brambor
Část IV	Metody zkoušení cibulové sazečky a sadby česneku

Část I Nejvyšší povolená hmotnost partíe, minimální velikost laboratorních vzorků, zkušebních vzorků a vzorků na vegetační zkoušky

Zemědělské druhy a zeleniny

Druh - latinsky	Druh - česky	Nejvyšší povolená hmotnost partie kg	Hmotnost laborator. Vzorku **) g	Hmotnost základního zkušebního vzorku g	Hmotnost zkušebního vzorku **) g	Hmotnost vzorku na vegetační zkoušku g/ks
1	2	3	4	5	6	7
Agropyron cristatum	Pýr hřebenitý	10 000	40	4	40	200
Agrostis canina	Psineček psí	10 000	50 (25)	0,25	5 (2,5)	150
Agrostis capillaris	Psineček tenký	10 000	50 (25)	0,25	5 (2,5)	150
Agrostis gigantea	Psineček veliký	10 000	50 (25)	0,25	5 (2,5)	150
Agrostis stolonifera	Psineček výběžkatý	10 000	50 (25)	0,25	5 (2,5)	150
Allium cepa	Cibule	10 000	80	8	25 (80)	20
Allium fistulosum	Cibule zimní (sečka)	10 000	50	5	50	20
Allium porrum	Pór	10 000	70	7	20 (70)	20
Allium schoenoprasum	Pažitka pravá	10 000	30	3	30	20
Alopecurus pratensis	Psárka luční	10 000	100 (30)	3	30	150
Anethum graveolens	Kopr vonný	10 000	40	4	40	40
Anthoxanthum odoratum	Tomka vonná	10 000	25	2	20	150
Anthriscus cerefolium	Kerblík	10 000	60	6	20 (60)	20
Anthyllis vulneraria	Úročník bolhoj	10 000	60	6	60	300/150*
Apium graveolens	Celer	10 000	25	1	5 (10)	5
Arrhenatherum elatius	Ovsík vyvýšený	10 000	200 (80)	8	80	75
Asparagus officinalis	Chřest	20 000	1000	100	100 (1000)	100
Avena sativa	Oves	25 000	1000	120	1000	1000
Beta vulgaris	Řepa krmná, cukrovka	20 000	500	50	100 (500)	200
Beta vulgaris var. vulgaris	Mangold	10 000	500	50	500	200
Beta vulgaris var. conditiva	Řepa salátová	10 000	500	50	500	200
Brassica juncea	Hořčice sareptská	10 000	100 (40)	4	40	250
Brassica napus	Řepka	10 000	200 (100)	10	100	250
Brassica napus var. napobrassica	Tuřín	10 000	200 (100)	10	100	10
Brassica nigra	Hořčice černá	10 000	100 (40)	4	40	250

Brassica oleracea	Kapusta krmná, brokolice, kedluben, kadeřavek, kapusta, kvěťák, zelí	10 000	200 (100)	10	100	10
Brassica pekinensis, chinensis	Zelí pekingské a čínské	10 000	70	7	70	10
Brassica rapa	Řepice (řepák), vodnice	10 000	200 (70)	7	70	250
Bromus catharticus	Sveřep samužníkovitý	10 000	200	20	200	200
Bromus inermis	Sveřep bezbranný	10 000	90	9	90	75
Bromus sitchensis	Sveřep sitecký	10 000	200	20	200	150
Camelina sativa	Lnička setá	10 000	40	4	40	100
Cannabis sativa	Konopí seté	10 000	600	60	600	500
Capsicum annuum	Paprika	10 000	150	15	40 (150)	10
Carthamus tinctorius	Světlice barvířská (saflor)	25 000	900	90	900	100
Carum carvi	Kmin	10 000	200 (80)	8	80	50
Cichorium endivia	Endivie šťěrbák	10 000	40	4	15 (40)	5
Cichorium inthylbus	Čekanka (vč. průmyslové)	10 000	50	5	15 (50)	25
Citrullus lanatus	Meloun vodní	20 000	1000	250	250 (1000)	100 ks
Coriandrum sativum	Koriandr setý	10 000	400	40	400	40
Coronilla varia	Čičorka pestrá	10 000	100	10	100	100
Cucumis melo	Meloun cukrový	10 000	150	70	100 (-)	100 ks
Cucumis sativus	Okurka	10 000	150	25 (70)	25 (-)	20
Cucurbita maxima	Tykev velkoplodá	20 000	1000	100 (700)	250 (1000)	100 ks
Cucurbita pepo	Tykev obecná, cuketa	20 000	1000	100 (700)	150 (1000)	100 ks
Cynara cardunculus	Karda	10 000	900	50 (90)	50 (900)	50
Cynara scolymus	Artyčok zeleninový	10 000	900	50 (90)	50 (900)	50
Cynodon dactylon	Troskut prstnatý	10 000	50 (25)	1	5 (10)	-
Cynosurus cristatus	Pohánka hřebenitá	10 000	25	2	20	150
Dactylis glomerata	Srha říznačka	10 000	100 (30)	3	30	200
Dactylis polygama	Srha hajní	10 000	100 (30)	3	30	200
Daucus carota	mrkev	10 000	30	3	10 (30)	40
Deschampsia cespitosa	Metlice trsnatá	10 000	25	1	10	150
Elytrigia intermedia	Pýr prostřední	10 000	150	15	150	150
Fagopyrum esculentum	Pohanka obecná	10 000	600	60	600	500
Festuca arundinacea	Kostřava rákosovitá	10 000	100 (50)	5	50	200
Festuca ovina	Kostřava ovčí	10 000	100 (30)	2,5	30 (25)	200
Festuca pratensis	Kostřava luční	10 000	100 (50)	5	50	200

<i>Festuca rubra</i>	Košťava červená	10 000	100 (30)	3	30	200
X <i>Festulolium</i>	<i>Festulolium</i>	10 000	200 (60)	6	60	200
<i>Foeniculum vulgare</i>	Fenykl	10 000	180	18	25 (180)	40
<i>Glycine max</i>	Sója	25 000	1000	500	1000	1000
<i>Hedysarum coronarium</i>	Kopyšník	plod sem. 10 000	1000 400	30 12	300 120	
<i>Helianthus annuus</i>	Slunečnice	25 000	1000	200	1000	250
<i>Holcus lanatus</i>	Medýněk vlnatý	10 000	25	1	10	75
<i>Hordeum vulgare</i>	Ječmen	25 000	1000	120	1000	1000
<i>Lactuca sativa</i>	Salát hlávkový	10 000	30	3	10 (30)	5
<i>Lens culinaris</i>	Čočka jedlá	10 000	600	60	600	500
<i>Lepidium sativum</i>	Řeřicha setá	10 000	60	6	60	10
<i>Linum usitatissimum</i>	Len	10 000	300 (150)	15	150	150
<i>Lolium x boucheanum</i>	Jílek hybridní	10 000	200 (60)	6	60	200
<i>Lolium multiflorum</i>	Jílek mnohokvětý italský	10 000	200 (60)	6	60	200
<i>Lolium perenne</i>	Jílek vytrvalý	10 000	200 (60)	6	60	200
<i>Lotus corniculatus</i>	Štírovník růžkatý	10 000	200 (30)	3	30	300/150*
<i>Lotus ornhopodioides</i>	Štírovník jednoletý	10 000	30	3	30	300/150*
<i>Lupinus albus</i>	Lupina bílá	25 000	1000	450	1000	1000
<i>Lupinus angustifolius</i>	Lupina úzkolistá	25 000	1000	450	1000	1000
<i>Lupinus luteus</i>	Lupina žlutá	25 000	1000	450	1000	1000
<i>Lycopersicon lycopersicum</i>	Rajče	10 000	20 (15)	7	20 (-)	10
<i>Malva verticillata</i>	Sléz přeslenitý	10 000	50	5	50	
<i>Medicago lupulina</i>	Tolice dětelová	10 000	300 (50)	5	50	300/150*
<i>Medicago x varia</i>	Vojtěška proměnlivá	10 000	300 (80)	10	50 (100)	300/150*
<i>Medicago sativa</i>	Vojtěška setá	10 000	300 (50)	5	50	300/150*
<i>Melilotus alba</i>	Komonice bílá	10 000	50	5	50	300/150*
<i>Onobrychis viciifolia (plod)</i>	Vičenec	10 000	600	60	600	300/150*
<i>Onobrychis viciifolia (semeno)</i>	Vičenec	10 000	400	40	400	300/150*
<i>Origanum majorana</i>	Majoránka zahradní	10 000	25	0,5	5	-
<i>Panicum miliaceum</i>	Proso seté	10 000	150	15	150	500
<i>Papaver somniferum</i>	Mák	10 000	50 (25)	1	10	100
<i>Pastinaca sativa</i>	Pastinák setý	10 000	100	10	100	10
<i>Petroselinum crispum</i>	Petržel	10 000	40	4	10 (40)	40

Phacelia tanacetifolia	Svazenka	10 000	300 (50)	5	40 (50)	100
Phalaris arundinacea	Lesknice rákosovitá	10 000	30	3	30	200
Phalaris aquatica	Lesknice vodní	10 000	100 (40)	4	50 (40)	200
Phalaris canariensis	Lesknice kanárská	10 000	400 (200)	20	200	200
Phalaris minor	Lesknice menší	10 000	200	20	200	200
Phaseolus coccineus	Fazol šarlatový	20 000	1000	1000	1000	500
Phaseolus vulgaris	Fazol obecný	25 000	1000	700	700 (1000)	500
Phleum bertolonii	Bojinek cibulkatý	10 000	50 (25)	1	10	75
Phleum pratense	Bojinek luční	10 000	50 (25)	1	10	75
Pimpinella anisum	Anýz vonný	10 000	70	7	70	50
Pisum sativum	Hrách setý, peluška	25 000	1000	900	1000	1000
Poa annua	Lipnice roční	10 000	50 (25)	1	10	150
Poa compressa	Lipnice smáčkutá	10 000	25	0,5	5	150
Poa nemoralis	Lipnice hajní	10 000	50 (25)	0,5	5	150
Poa palustris	Lipnice bahenní	10 000	50 (25)	0,5	5	150
Poa pratensis	Lipnice luční	10 000	50 (25)	1	5	150
Poa trivialis	Lipnice obecná	10 000	50 (25)	1	5	150
Raphanus sativus	Ředkev, ředkvička setá	10 000	300	30	300	30
Rheum rhaponticum	Reveň (rebarbora)	10 000	450	45	450	-
Scorzonera hispanica	Černý kořen	10 000	300	30	30 (300)	25
Secale cereale	Žito	25 000	1000	120	1000	1000
Setaria italica	Bér vlašský (čumiza, mohár)	10 000	90	9	90	150
Sinapis alba	Hořčice bílá	10 000	400 (200)	20	200	250
Solanum melongena	Lilek vejcoplodý	10 000	150	15	20 (150)	20
Sorghum bicolor	Čirok (obecný)	10 000	1000 (900)	90	900	200
Sorghum bicolor x S. sudanense	Čirok obecný x Čirok súdánská tráva	10 000	1000 (500)	30	900 (300)	200
Sorghum sudanense	Čirok súdánská tráva	10 000	1000 (250)	25	900 (250)	200
Spinacia oleracea	Špenát setý	10 000	250	25	75 (250)	50
Tetragonia tetragonoides	Čtyřboč (špenát novozélandský)	20 000	1000	200	1000	-
Trifolium alexandrinum	Jetel alexandrijský	10 000	400 (60)	6	60	300/150*
Trifolium hybridum	Jetel švédský	10 000	200 (25)	2	20	300/150*
Trifolium incarnatum	Jetel nachový	10 000	500 (80)	8	80	300/150*
Trifolium pratense	Jetel luční	10 000	300 (50)	5	50	300/150*
Trifolium repens	Jetel plazivý	10 000	200 (25)	2	20	300/150*

Trifolium resupinatum	Jetel perský	10 000	200 (25)	2	20	300/150*
Trigonella foenum-graecum	Pískavice řecké seno	10 000	500 (450)	45	450	300/150*
Trisetum flavescens	Trojštet žlutavý	10 000	50 (25)	0,5	5	50
x Triticosecale	Tritikale	25 000	1000	120	1000	1000
Triticum aestivum	Pšenice setá	25 000	1000	120	1000	1000
Triticum durum	Pšenice tvrdá	25 000	1000	120	1000	1000
Triticum spelta	Pšenice špalda	25 000	1000	270	1000	1000
Valerianella locusta	Kozlíček polníček	10 000	70	7	20 (70)	5
Vicia faba	Bob polní	25 000	1000	1000	1000	2000
Vicia faba	Bob zahradní	25 000	1000	1000	1000	2000
Vicia panonica	Vikev panonská	20 000	1000	120	1000	500
Vicia sativa	Vikev setá	25 000	1000	140	1000	500
Vicia villosa	Vikev huňatá	20 000	1000	100	1000	500
Zea mays	Kukuřice, k. pukancová, k. cukrová	40 000	1000	900	1000	1000
Zea mays	Kukuřice – inbreední linie	40 000	250	250	250	250

*) hmotnost vzorku pro vstupní / výstupní vegetační zkoušku
**) v závorkách jsou uvedené hmotnosti podle pravidel ISTA, jsou-li odlišné od hmotností ES.

Hmotnost partií a laboratorních vzorků sadby

Druh latinsky	Druh sadby	Nejvyšší hmotnost partie		Nejmenší hmotnost laboratorního vzorku	
		kg		kg	
Solanum tuberosum	Sadba brambor - mechanický rozbor	40 000		25	
Alium cepa	Cibulová sazečka	5 000		1	
Alium ascalonicum	Šalotka	5 000		1	
Alium sativum	Česnek	2 500		100 cibulí	

Část II Metody zkoušení pro zjišťování vlastností osiva

K laboratornímu zkoušení osiva a sadby se používají zkušební postupy, které jsou kompatibilní s mezinárodními metodami pro zkoušení osiva vydaných Mezinárodní asociací pro zkoušení semen (ISTA).

Úplné znění postupů laboratorního zkoušení je uvedeno ve Věstníku MZe.

(1) Příprava zkušebních vzorků

Pro potřeby laboratorního zkoušení se laboratorní vzorek zpracovává na zkušební vzorek některou z předepsaných metod dělení tak, aby bylo dosaženo minimální hmotnosti podle přílohy č. 1.

Součástí zkušebního vzorku je základní zkušební vzorek, který je určen pro vyjádření čistoty osiva v hmotnostních procentech. Hmotnost základního zkušebního vzorku je uvedena v příloze č. 1 a je stanovena tak, aby vzorek obsahoval přibližně 2 500 semen zkoušeného druhu.

Pro stanovení výskytu semen jiných rostlinných druhů v kusech se použije celý zkušební vzorek, jehož hmotnost stanoví příloha č. 1.

(2) Zkoušení čistoty

Cílem rozboru čistoty je stanovit

- hmotnostní složení zkušebního vzorku, na základě kterého lze odvodit složení partie osiva,
- podíl a druh neškodných nečistot,
- totožnost semen jiných rostlinných druhů.

Při rozboru čistoty se základní zkušební vzorek rozdělí na tři části, a to na podíl čistých semen, neškodných nečistot a na semena jiných rostlinných druhů (plevelů a jiných kultur, které nenáleží ke zkoušenému botanickému druhu).

(3) Početní stanovení semen jiných rostlinných druhů a choroboplodných útvarů

Početní stanovení se provádí v souladu s požadavky pro daný botanický druh nebo na základě žádosti dodavatele vzorku.

(4) Zkoušení klíčivosti

Klíčivostí ve smyslu laboratorního zkoušení osiva se rozumí schopnost semen vyklíčit a poskytnout v optimálních podmínkách (vlhkost, teplota, světlo) a ve stanovené lhůtě normálně vyvinuté klíčence, u nichž se předpokládá, že v příznivých půdně klimatických podmínkách vyrostou ve vitální rostliny.

V rámci zkoušky klíčivosti se semena dělí do čtyř kategorií na

- semena, která se ve stanovené lhůtě vyvinula v normální klíčence, kteří jsou předpokladem trvalého a uspokojivého vývoje rostliny,
- semena, která vyklíčila v abnormální (vadné) klíčence. Tito klíčenci nejsou schopni se v optimálních půdně klimatických podmínkách vyvinout ve vitální rostliny,
- jednotky osiva s více klíčky, které jsou schopné vytvořit více než jednu klíčící rostlinu,
- semena, která nevyklíčila. To jsou taková, která ani do konce zkušební lhůty nevyklíčila, ačkoli byla testována za optimálních podmínek uvedených v Metodice zkoušení zveřejněné ve Věstníku MZe.

(5) Biochemická zkouška životaschopnosti

Provádí se za účelem rychlého odhadu životaschopnosti osiva, zejména u druhů s dlouhou dobou klíčení nebo u dormantních semen.

Vyskytují-li se ve vzorku po ukončení zkoušky klíčivosti svěží nevyklíčená, případně tvrdá semena, zjistí se jejich životaschopnost biochemickou zkouškou. Životaschopná (zbarvená) semena se pak započítají do klíčivých.

O zařazení semene do kategorie životaschopných, případně mrtvých rozhoduje umístění a rozsah mrtvých (nezbarvených) tkání, nikoli intenzita zbarvení embrya.

(6) Zkoušení vitality osiva

Cílem zkoušky je poskytnout informaci o vhodnosti použití osiva v širokém rozsahu podmínek prostředí, popřípadě o skladovacím potenciálu partie osiva. Z hlediska uznávacího řízení je zkouška doplňkovým stanovením ke zkoušce klíčivosti.

a) Vitalita osiva popisuje charakteristické znaky partie osiva, a to:

1. míru a vyrovnanost klíčení osiva,
2. schopnost semen vzcházet za nepříznivých podmínek prostředí,
3. schopnost uchování klíčivosti po dlouhodobém skladování osiva.

b) Vitalita osiva se zjišťuje zkouškami

1. přímými, založenými na vytvoření stresových podmínek, ke kterým se řadí test urychleného stárnutí,
2. nepřímými, založenými na měření některých charakteristických znaků osiva. Jedná se například o zkoušku konduktivity u hrachu.

(7) Zkoušení zdravotního stavu

Účelem zkoušení zdravotního stavu je stanovení výskytu chorob přenosných osivem, ze kterého lze odvodit zdravotní stav celé partie. Slouží jako podklad pro volbu účinného opatření na potlačení nebo zničení škodlivých organismů.

Výskyt chorob se zjišťuje metodami uveřejněnými ve Věstníku MZe, a to:

- a) metodou na agarových plotnách,
- b) metodou na filtračním papíře,
- c) odstředivací metodou a
- d) přímou identifikací.

(8) Zjišťování živočišných škůdců

Účelem je stanovení výskytu živočišných škůdců, kteří se v důsledku přesunů osiva mohou šířit do nových oblastí. Výskyt živočišných škůdců je zjišťován metodou

- a) mikroskopickou,
- b) vyplavovací,
- c) prosévací,
- d) makroskopickou,
- e) inkubace semen při vyšší teplotě a vlhkosti.

Přehled zjišťovaných živočišných škůdců a metod jejich stanovení je uveden ve Věstníku MZe.

(9) Zkoušení pravosti druhu a odrůdy

Za správnost označení druhu a odrůdy odpovídá dodavatel vzorku. V laboratoři se správnost označení druhu a odrůdy kontroluje ve všech případech, kdy je to možné zjistit makroskopicky podle vzhledu semen.

Vyžaduje-li stanovení pravosti druhu nebo odrůdy speciální zkoušku, provede se pouze na žádost dodavatele vzorku. Výjimku tvoří vzorky, u kterých taková zkouška stanovena. Jedná se o

- a) mikroskopické metody, kdy se mikroskopem stanovují specifické zvláštnosti týkající se morfologie semen, vnitřní anatomické stavby pletiv nebo buněčných struktur. Semena se vyšetřují buď stereolupou do 100 násobného zvětšení nebo mikroskopem do 1000 násobného zvětšení,
- b) fluorescenční metody, kdy působením krátkovlnných ultrafialových paprsků vydávají některé části semen a klíčnicích rostlinek, kořenové výměšky a výluhy semen viditelné (fluorescenční) světlo různé barvy a intenzity, na základě kterého lze různé druhy od sebe odlišit,
- c) chemické metody, které jsou založeny na barevné reakci semen nebo klíčnicích rostlin se specifickými chemickými látkami,
- d) fyzikálně chemické metody, kterými jsou odrůdy určovány na základě chemické izolace biologicky aktivních látek (proteinů, izoenzymů, nukleových kyselin) ze semen nebo klíčnicích rostlin. Tyto látky jsou pak separovány za konkrétních fyzikálních podmínek,
- e) cytologické metody, které se uplatňují u druhů s výskytem polyploidních odrůd a slouží k rozlišení diploidních semen od polyploidních na základě stanovení počtu chromozómů. Principem těchto metod je fixace meristematického pletiva v optimálním stadiu buněčného dělení, barvení chromozómů a jejich počítání pod mikroskopem,
- f) vegetační metody, kdy pravost a čistotu některých druhů, odrůd a forem lze stanovit hodnocením fenotypových znaků klíčnicích rostlin, mladých rostlin, popřípadě rostlin plně vyvinutých. Rostliny se pěstují v optimálním tepelném a světelném režimu, který je zpravidla v souladu s podmínkami pro zkoušku klíčivosti.

(10) Zkoušení vlhkosti

Účelem zkoušky je stanovení obsahu vody v osivu metodami vhodnými pro rutinní použití. Zkušební postupy jsou navrženy tak, aby minimalizovaly oxidaci, rozklad, popřípadě ztráty těkavých látek za předpokladu odstranění maximálního množství vody.

Vlhkostí osiva se rozumí procenticky vyjádřený podíl fyzikálně vázané vody v osivu.

(11) Stanovení hmotnosti tisíce semen

Účelem zkoušky je stanovit u analyzovaného vzorku hmotnost tisíce semen.

Hmotnost tisíce semen se stanoví z celého podílu čistých semen, u kterého se strojovým nebo ručním odpočítáváním zjistí počet semen. Po jejich zvážení s přesností na dvě desetinná místa se vypočte hmotnost tisíce semen.

(12) Obalované osivo

Vlivem obalovací hmoty nelze provést identifikaci semen a inertního materiálu, aniž by se poškodila struktura obaleného osiva dodaného ke zkouškám. Proto je nezbytné stanovit některé semenářské hodnoty odlišným způsobem než u osiva neobalovaného

- a) Obalovaným osivem se rozumí
 1. peletované osivo, kterým jsou víceméně kulovité jednotky vytvořené za účelem přesného výsevu, obsahující obvykle jediné semeno, jehož tvar a velikost nejsou okamžitě patrné. Peleta může kromě peletovací hmoty obsahovat i pesticidy, barviva, popřípadě další aditiva,

2. inkrustované osivo, kterým jsou jednotky, které víceméně zachovávají tvar semen, avšak velikost a hmotnost je odlišná. Inkrustovací hmota může obsahovat pesticidy, barviva nebo jiná aditiva,
3. granulované osivo, kterým jsou jednotky převážně válcovitého tvaru, obsahující zpravidla více než jedno semeno. Kromě granulovací hmoty mohou granule obsahovat také pesticidy, barviva nebo další aditiva,
4. osivové pásy, kterými jsou úzké pásy papíru nebo jiného rozložitelného materiálu, na němž jsou semena rozmístěna náhodně po skupinách nebo v jedné řadě,
5. osivové rohože, kterými jsou široké archy papíru nebo jiného rozložitelného materiálu, na kterých jsou semena uspořádána v řadách, ve skupinách nebo náhodně po celém povrchu archu,
6. mořené osivo, kterým je osivo ošetřené pouze pesticidy, barvivy nebo jinými aditivy. Tyto látky nezpůsobí oproti původnímu osivu významné změny ve velikosti, tvaru nebo hmotnosti, proto se takové osivo zkouší podle stejných metod jako osivo neošetřené.

b) Příprava zkušební vzorku

Vzorky se připravují v souladu s postupy popsány v Metodice zkoušení zveřejněné ve Věstníku MZe. K přípravě vzorku nesmí být použito centrifugální dělidlo a výška pádu pelet nesmí přesáhnout 250 mm. V případě osivových pásů a rohoží se náhodně odebere takový počet, aby bylo k dispozici dostatečné množství semen pro zkoušku klíčivosti.

c) Zkouška čistoty

Analýza čistoty peletovaného osiva, osivových pásů a rohoží se provádí na žádost dodavatele vzorku. Velikost základního zkušební vzorku stanoví příloha č. 1.

1. Zkouška čistoty peletovaných semen

zkušební vzorek je rozdělen do 3 podílů, a to na:

- čisté pelety,
- depeletovaná semena,
- neškodné nečistoty.

Zastoupení každého podílu se vyjádří jako procento hmotnosti. Veškeré jiné rostlinné druhy a neškodné nečistoty je nutno identifikovat.

2. ověřování pravosti druhu

Provádí se za účelem zjištění, zda osivo náleží k botanickému druhu deklarovanému dodavatelem vzorku. Ze 100 pelet náhodně odebraných z podílu čistých pelet se odstraní peletizační hmota a u každého semene se identifikuje botanický druh.

d) Zkouška klíčivosti

Cílem zkoušky je stanovit procento normálních klíčenců, kteří náleží k deklarovanému botanickému druhu.

Zkouška se provádí z frakce čistých pelet nebo přímo z pásek popřípadě rohoží. Pelety se umístí na substrát v takové podobě, jak byly laboratorii přijaty, aniž by se oplachovala peletizační hmota nebo se semena uvolňovala z materiálu pásy popřípadě rohože.

e) Stanovení hmotnosti tisíce pelet a velikostní třídění

Cílem je stanovit hmotnost tisíce pelet a třídění podle velikosti, aby byly naplněny technické požadavky na přesný řádkový výsev.

Ve zvážení množství čistých pelet se spočítá počet pelet. Ze zjištěných hodnot se pak vypočítá hmotnost tisíce pelet.

Ke stanovení síťového třídění se použije vzorek o hmotnosti uvedené v Metodice zkoušení zveřejněné ve Věstníku MZe. Podíl každé frakce na sítích se vyjádří v procentech.

(13) Doklady o výsledcích zkoušek

Doklady smí vydávat pouze ústav nebo osoba pověřená k této činnosti podle §17, odst. 2 zákona.

- a) Vyplněný doklad o výsledcích zkoušek obsahuje údaje podle přílohy č. 2.
- b) O výsledcích zkoušek lze vydat pouze jeden doklad. Výjimku tvoří pouze partie, u kterých byl doklad vydán před úpravou osiva za předpokladu zachování totožnosti partie.
- c) Platnost dříve vydaných dokladů zaniká vydáním nového dokladu. Vydaný doklad je neplatný, pokud neobsahuje informaci o místě a datu vydání a pokud není opatřen razítkem a podpisem oprávněné osoby.

Část III Metody zkoušení sadby brambor

Kontrola kvality sadby brambor se provádí

- a) jako součást uznávacího řízení množitelského porostu, a to zkoušky na přítomnost virových a bakteriálních chorob,
- b) jako součást uznávacího řízení sadby, a to mechanický rozbor sadby. Zkoušku provádí pracovník Ústavu nebo osoba, se kterou je uzavřena smlouva k provádění dílčích úkonů při uznávacím řízení podle § 17 odst. 1 zákona. Při rozboru se zjišťuje
 - 1. velikostní třídění,
 - 2. zastoupení jednotlivých vad v procentech hmotnosti.

Úplné znění postupů laboratorního zkoušení je uvedeno ve Věstníku MZe.

Část IV Metody zkoušení cibulové sazečky a sadby česneku

(1) Posuzování vzhledu sadby

Posuzování vzhledu sadby se provádí za účelem subjektivního posouzení těchto parametrů:

- a) celkového stavu (rozpadavost cibulí, stejnorodost a vyzrálост sadby),
- b) vyrovnanosti,
- c) odrůdové pravosti a čistoty (tvar a barva cibulí),
- d) vlhkosti (omakem).

(2) Laboratorní rozbor

Smyslem laboratorního rozboru je objektivní stanovení

- a) čistoty (jen u cibulové sazečky),
- b) velikostního třídění,
- c) mechanického poškození,
- d) výskytu cibulí naklíčených a porostlých,
- e) výskytu cibulí napadených chorobami a škůdci,
- f) neškodných nečistot (jen u cibulové sazečky).

Rozbor cibulové sazečky

Z průměrného vzorku 1 000 g se připraví dva zkušební vzorky o hmotnosti 500 g. Jejich proséváním na Steineckerově prosévadle se z jednotlivých podílů vyberou nečistoty, které se sloučí do 4 skupin

1. cibule naklíčené,
2. cibule mechanicky poškozené,
3. cibule napadené hnilobou,
4. inertní materiál.

Každá skupina se samostatně zváží. Velikostní podíly se zváží po odstranění nečistot. Přibližně 10% cibulí se překrojí za účelem ověření zdravotního stavu. Podíl čistých cibulí a nečistot se vyjádří v hmotnostních procentech. Zastoupení jednotlivých podílů v rámci čistých cibulí se rovněž stanoví procenticky.

Rozbor česnekové sadby

Zkouší se 100 cibulí a jednotlivé složky se vyjádří početně, nikoliv v hmotnostních procentech. Nejprve se stanoví podsadba na kruhovém měřidle, dále se zjišťují cibule rozvité a porostlé. Poté se všech 100 cibulí oloupe za účelem stanovení povrchové hniloby. Cibule s okrajovými stroužky napadenými hnilobou, která zasahuje na příčném řezu maximálně do poloviny stroužku, se považují za mechanicky poškozené.

Každá cibule napadená hnilobou představuje 1 %. Procento mechanicky poškozených cibulí se zjistí sečtením mechanicky poškozených stroužků a vydělením průměrným počtem stroužků v cibuli.

(3) Stanovení odrůdové pravosti a čistoty

Vyskytne-li se ve zkušebním vzorku druhová nebo odrůdová příměs, vyjádří se početně ze 100 kusů odebraných cibulí, u cibulové sazečky hmotnostně z celého průměrného vzorku.

Ve sporných případech rozhoduje výsledek vegetační zkoušky.